

ARCHÍV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
Archívne pomôcky Archívu Slovenskej akadémie vied

UHERÍK, ANTON – osobný fond
1930 – 2021
Inventár k archívnemu fondu

PSOTKOVÁ, Viktória
ŠPÁNIKOVÁ, Jana

Bratislava
2023

ISBN 978-80-8260-007-3

Názov: Uherík, Anton – osobný fond 1930 – 2021: Inventár k archívne mu fondu

Autor inventára: Viktória Psoťková, Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta
Ing. Jana Špániková, Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív Slovenskej akadémie vied

Autor opisu archívneho fondu: Ing. Jana Špániková, Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív Slovenskej akadémie vied

Zostavovateľ inventára: Viktória Psoťková, Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta
Ing. Jana Špániková, Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív Slovenskej akadémie vied

Preklady: Ing. Jana Špániková, Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív Slovenskej akadémie vied

Vydavateľ: © Vydalo Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív Slovenskej akadémie vied, Dúbravská cesta 9, 841 01 Bratislava v roku 2023.

Licencia:

Dostupnosť: http://www.archiv.sav.sk/pomocky/Uherik_Anton_-_osobny_fond_1930-2021.pdf

Obsah

Abstrakt / Abstract.....	5
Kľúčové slová / Keywords	5
Zoznam použitých skratiek	7
Uherík, Anton – osobný fond. Opis archívneho fondu.....	8
Rozbor vývoja pôvodcu z hľadiska dejín a dejín správy:	8
Vývoj a dejiny archívneho fondu ako celku pred a po prevzatí do archívu:.....	16
Spôsob získavania archívnych prírastkov	17
Vyradňovanie a hodnotenie	17
Možné prírastky:	17
Spôsob usporiadania:	17
Obsah a rozsah:	19
Jazyk a písmo dokumentov:	22
Podmienky prístupu:	22
Podmienky vyhotovovania reprodukcí a možnosti ich zverejňovania:	22
Fyzický stav a technické požiadavky:.....	22
Súvisiace jednotky opisu:	23
Informácia o publikovaní:	23
Poznámka:	23
Pravidlá alebo zásady:.....	23
Súpis inventárnych jednotiek	24
I. Dokumenty z vedeckej činnosti.....	25
I.A. Vedecké a odborné práce	25
I.B. Posudková a recenzná činnosť	26
I.C. Literárna a umelecká činnosť	27
I.D. Vedecká dokumentácia	28
I.E. Vedecké podujatia.....	28
II. Dokumenty z funkcií	28
II.B. Pedagogické funkcie.....	28
II.D. Spoločenské funkcie.....	29
III. Biografické dokumenty	29
III.A. Osobné doklady	29
III.B. Školské doklady	30
III.C. Pracovné doklady	30
III.D. Životopisy.....	31
III.F. Vedecké hodnosti	31
III.G. Vyznamenania a ceny	32
IV. Korešpondencia	33
IV.A. Korešpondencia	33
IV.B. Gratulácie	35
IV.C. Zoznamy adries.....	35
V. Obrazová dokumentácia	35
VI. O pôvodcovi fondu	36
VII. Práce iných autorov	36

VIII. Dokumenty rodiny.....	37
VIII.A. Uheríková, Irma (manželka) – osobné doklady.....	37
VIII.B. Uheríková, Irma (manželka) – školské doklady	37
VIII.A. Uheríková, Irma (manželka) – pracovné doklady.....	37
Zoznam použitej literatúry a prameňov.....	38

Abstrakt / Abstract

PSOTKOVÁ, Viktória - ŠPÁNIKOVÁ, Jana. 2023. *Uherík, Anton – osobný fond 1930 – 2021: Inventár k archívnemu fondu*. Bratislava : Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív Slovenskej akadémie vied, 40 s. ISBN 978-80-8260-007-3.

* 12.9.1930, Malé Dvorany

† 5.11.2021, Bratislava

Prof. h. c. PhDr. Anton Uherík, DrSc. bol významný slovenský psychológ. Svojim dlhoročným výskumom vzťahov medzi ľudským mozgom a psychikou výrazne prispel k rozvoju psychofyziológie na Slovensku. Celoživotne pôsobil v Ústave experimentálnej psychológie Slovenskej akadémie vied, kde v roku 1970 založil prvé psychofyziologické pracovisko v Československu. Dlhé roky sa venoval práci s nepočujúcimi deťmi, je autorom audiometrickej metódy vyšetrovania sluchu detí v predškolskom veku. Bol expertom Svetovej federácie nepočujúcich pre výchovu a vzdelávanie nepočujúcich detí. Inicioval a pripravil zákon o posunkovej reči. Anton Uherík publikoval množstvo vedeckých štúdií, knižných monografií, vedecko-populárnych článkov a básnických zbierok. Bol členom Klubu nezávislých spisovateľov. Je držiteľom mnohých ocenení. Za jeho dlhoročnú vedeckú prácu mu bola udelená strieborná Pamätná medaila SAV a strieborná Čestná plaketa SAV Ľudovíta Štúra za zásluhy v spoločenských vedách.

Prof. h. c. PhDr. Anton Uherík, DrSc., an important Slovak psychologist, significantly contributed with his long-term research of the relationship between the human brain and the psyche to the development of psychophysiology in Slovakia. He worked all his life at the Institute of Experimental Psychology of the Slovak Academy of Sciences, where in 1970 he founded the first psychophysiological workplace in Czechoslovakia. He had worked with deaf children for many years, he is the author of the audiometric method for examining the hearing of preschool children. He was an expert of the World Federation of the Deaf for the upbringing and education of deaf children. He initiated and founded the law on sign language. Anton Uherík published a number of scientific studies, book monographs, popular scientific articles and poetry collections. He was a member of the Club of Independent Writers of Slovakia. He is the recipient of many awards. For his many years of scientific work, he was awarded the Silver honorary medal of the SAS and the Silver honorary plaque of Ľudovít Štúr awarded by the Slovak Academy of Sciences for merits in the field of the social sciences.

Kľúčové slová / Keywords

Anton Uherík, osobný fond, archívna pomôcka, Slovenská akadémia vied, psychológia, psychofyziológia, Ústav experimentálnej psychológie SAV, bioelektrická aktivita kože, hluchota, detektor lži.

Anton Uherík, personal fond, archival aid, Slovak Academy of Sciences, psychology, psychophysiology, Institute of Experimental Psychology SAS, bioelectrical activity of the skin, deafness, a lie detector.

Informácie o archívnom fonde a archívnej pomôcke

Číselné označenie a názov archívu:	1213 – Archív Slovenskej akadémie vied
Názov archívneho fondu:	Uherík, Anton – osobný fond
Skrátený názov archívneho fondu:	Uherík, A. – o. f.
Evidenčné číslo archívneho fondu:	SK_1213_39720
Pôvodca:	prof. h. c. PhDr. Anton Uherík, DrSc.
Klasifikačná schéma:	M/II. – Rodiny a osoby / Osoby
Názov archívnej pomôcky:	UHERÍK, Anton – osobný fond 1930 – 2021
Typ archívnej pomôcky a jej špecifikácia:	inventár
Evidenčné číslo archívnej pomôcky:	5069
Časový rozsah fondu:	1930 – 2021
Fyzický rozsah fondu:	0,72 bm (4 kr. + 1 kr. veľkosti A3)
Počet inventárnych jednotiek:	95
Počet strán inventára:	40
Spracovateľ:	Psoťková, Viktória
Zostavovateľ pomôcky:	Špániková, Jana
Rok spracovania:	2023
Schvaľovateľ:	Gubášová Baherníková, Jana
Dátum schválenia:	19.12.2023

Zoznam použitých skratiek

A SAV	Archív Slovenskej akadémie vied
a. f.	archívny fond
cit.	citované
CSČ	Centrum spoločných činností
č.	číslo
ČR	Česká republika
Dr.	doktor (doctor)
DrSc.	doktor vied (doctor scientiarum)
fol.	list (folium)
Ing.	inžinier
i. č.	inventárne číslo
ISAD (G)	General International Standard Archival Description - Všeobecný medzinárodný štandard pre archívny opis
kr.	archívna krabica
ks	kus
MSS	Múzeum špeciálneho školstva
NDR	Nemecká demokratická republika
NN	meno neurčené (nomen nescio)
NSR	Nemecká spolková republika
n. p.	národný podnik
prof.	profesor
prof. h. c.	čestný profesor (professor honoris causa)
PhD.	doktor filozofie (philosophiae doctor, vedecká hodnosť)
PhDr.	doktor filozofie (philosophiae doctor, akademický titul)
r.	rok
roč.	ročník
RTVS	Rozhlas a televízia Slovenska
sign.	signatúra
s. d.	dátum neurčený (sine dato)
s. l.	miestne neurčené (sine locatio)
SAV	Slovenská akadémia vied
SAVU	Slovenská akadémia vied a umení
SNR	Slovenská národná rada
SR	Slovenská republika
s.	strana
v. v. i.	verejná výskumná inštitúcia
ZSSR	Zväz sovietskych socialistických republík
Z. z.	Zbierka zákonov

Uherík, Anton – osobný fond. Opis archívneho fondu

Jana Špániková

Rozbor vývoja pôvodcu z hľadiska dejín a dejín správy:

Anton Uherík sa narodil 12.9.1930¹ v Malých Dvoranoch, okres Topoľčany.² Otec A. Uheríka, František, narodený v roku 1896, bol murárom, neskôr maloroľníkom v Malých Dvoranoch. Matka, Mária Uheríková, rod. Rybanská³, narodená v roku 1899 vo Veľkých Dvoranoch, bola ženou v domácnosti. Anton Uherík bol najmladší z troch bratov. V roku 1954 sa v Bratislave oženil s Irmou Horváthovou³, s ktorou vychovali dcéru Adelu (nar. 1955, vyd. Laktišovú). Irma Uheríková sa narodila 10.7.1927 v Šali, Ľudovítovi Horváthovi a Adele, rod. Hučkovej. Po ukončení štúdia na Gymnáziu v Galante nastúpila na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave.⁴ V roku 1955 ukončila štúdium štátnou záverečnou skúškou v pedagogickom odbore matematika – deskriptívna geometria a stala sa stredoškolskou profesorkou matematiky. S Antonom Uheríkom žili spolu až do jej smrti v roku 2007.

A. Uherík získal základné vzdelanie na Jednotriednej štátnej ľudovej škole v Malých Dvoranoch a neskôr na Rímsko-katolíckej meštianskej škole chlapčenskej v Bojnnej. Od roku 1945 pokračoval v štúdiu na Vyššej škole elektrotechnickej Štátnej priemyselnej školy v Bratislave, kde sa vyučil za elektrotechnika. Po ukončení stredoškolského štúdia v roku 1950 sa na krátku dobu zamestnal ako asistent zvukára v Slovenskom filme. Na jeseň roku 1950 nastúpil ako poslucháč prvého ročníka psychológie a filozofie⁵ na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.⁴ Štúdium ukončil v roku 1955 štátnou záverečnou skúškou a získal titul promovány psychológ (diplom č. 1209 z 29.1.1955). Témou jeho diplomovej práce *Umelec a spoločnosť* bola psychológia umeleckej tvorby.

V roku 1954, ešte počas vysokoškolského štúdia, nastúpil na pozíciu asistenta do Psychologického oddelenia Filozofického ústavu SAV.⁶ Po ukončení štúdia ostal pracovať v SAV a postupne si

¹ Životopisné údaje o pôvodcovi a jeho rodine boli čerpané z archívneho fondu Antona Uheríka, uloženého v Archíve SAV. Archív SAV, archívny fond Uherík, Anton – osobný fond (ďalej A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f.), sign. III.A.-III.D., i. č. 32-47, kr. 2, sign. VIII.A.-VIII.C., i. č. 93-95, kr. 4.

² Malé Dvorany boli v roku 1967 pričlenené k obci Bojná. *Bojná* [online]. © 2013 – 2023, Slovensko.sk [cit. 8.11.2023]. Dostupné z: <https://www.slovensko.sk/sk/lokality/f51d31b9-3d16-4c1c-9e8c-f046dcd0d3d0>

³ V sobášnom liste A. Uheríka z roku 1954 je priezvisko matky uvedené v tvare „Rybánska“, A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. III.A., i. č. 35. Vo výpise z cirkevnej sobášnej matriky z roku 2007 je krstné meno manželky uvedené v tvare „Mária Anna“. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. III.A., i. č. 39, kr. 2.

⁴ Univerzita Komenského v Bratislave v období rokov 1939 – 1954 nazývaná *Slovenská Univerzita. Ľudáckemu režimu nevyhovoval názov univerzity*. [online]. © UK, 2023, [cit. 8.11.2023]. Dostupné z: https://uniba.sk/detail-aktuality/browse/8/back_to_page/100-rokov-uk-perom-profesora-dusana-meska/article/ludackemu-rezimu-nevyhovoval-nazov-univerzity/

⁵ Psychológia sa stala v čase po revolúcii v roku 1948 zaznávaným vedným odborom, štúdium psychológie nebolo podporované, obmedzovalo sa a rušilo. *História katedry*. [online]. © UK, 2023, [cit. 8.11.2023]. Dostupné z: <https://fphil.uniba.sk/katedry-a-odborne-pracoviska/katedra-psychologie/historia-katedry/>

⁶ Psychologické oddelenie ako súčasť Filozofického ústavu SAVU bolo prevzaté do Slovenskej akadémie vied uznesením Predsedníctva SAV č. 7 na zasadnutí dňa 22.9.1953. Prevzatie bolo schválené I. Valným zhromaždením SAV dňa 9.11.1953. Psychologické oddelenie Filozofického ústavu sekcie spoločenských vied SAVU bolo zriadené Komisiou Zboru povereníkov pre vybudovanie SAV dňa 1.9.1952. Oddelenie, pod vedením doc. PhDr. Miroslava Teofila Bažányho, CSc., malo začať organizovať vedecko-výskumnú prácu na Slovensku a pripraviť vznik samostatného psychologického pracoviska v rámci SAV. 11.1.1954 bolo v rámci psychologického oddelenia odovzdané do užívania laboratórium pre experimentálnu psychológiu a tým vzniklo prvé vedecko-výskumné experimentálne pracovisko v psychológii. V roku 1955 vyčlenením psychologického oddelenia z Filozofického ústavu SAV vzniklo Psychologické laboratórium SAV ako samostatné vedecké pracovisko. Vznik pracoviska odsúhlasilo Predsedníctvo SAV na svojom zasadnutí dňa 7.3.1955, zriadenie s účinnosťou od 1.4.1955 dodatočne schválilo Valné zhromaždenie SAV v dňoch 19. – 21.12.1955. V roku 1963 rozhodnutím Predsedníctva SAV zo dňa

zvyšoval odbornú kvalifikáciu. Na základe rozhodnutia Predsedníctva SAV zo dňa 8.9.1958 bol od 1.10.1958 zaradený do vedeckej prípravy, v špecializácii všeobecná psychológia.⁷ Spočiatku sa v súlade s vtedajším odborným smerovaním pracoviska venoval najmä problémom všeobecnej psychológie, ale veľmi skoro sa začal zameriavať na psychofyziologický výskum človeka. Psychofyziológia⁸ je odbor psychológie, ktorý študuje vzťahy medzi psychologickými (kognitívnymi procesmi, emóciami a správaním) a fyziologickými (chemickými a fyzikálnymi) funkciami organizmov. Vychádza z predpokladu, že psychické aktivity sa odrážajú vo fyziologických reakciách, ktoré sú merateľné (vodivosť kože, frekvencia srdca a podobne). Predmetom záujmu psychofyziológie je človek. A. Uherík je autorom termínu „bioelektrická aktivita kože“. Vychádzal z už vtedy známeho javu s názvom kožno-galvanický reflex.⁹ V ľudskom organizme prebiehajú komplikované procesy, z ktorých mnohé majú sprievodný elektrický potenciál. Na základe zaregistrovaného potenciálu sa vedci snažia identifikovať niektoré funkcie mozgu a lokalizovať psychické funkcie. Kožno-galvanický reflex sleduje jav, kedy sa pri reakcii človeka na zmenené podmienky (podnety) mení odpor (vodivosť) jeho kože. Vodivosť kože je jednou z elektrických vlastností kože a je merateľná vytvorením elektrického potenciálu na dvoch rôznych miestach kože a následným zmeraním výsledného prúdu medzi nimi. Meraním elektrickej vodivosti kože (na základe zmeny odporu kože pri vzniknutom podnete, v dôsledku činnosti potných žliaz umiestnených v prstoch a dlaniach) je možné sledovať intenzitu prežívania sledovaného pocitu. Vodivosť kože pomerne rýchlo a pružne odráža zmeny prostredia, na ktoré musí organizmus reagovať¹⁰. Hoci je kožno-galvanická reakcia striktne indikáciou fyziologického vzrušenia, je všeobecne považovaná za odraz emocionálneho vzrušenia a stresu.¹¹ Spolu s vtedajším riaditeľom Psychologického oddelenia SAV M. T. Bažánym¹² skúmali využitie

5.11.1962 s účinnosťou od 1.1.1963 vznikol z Psychologického laboratória SAV Ústav experimentálnej psychológie SAV. V roku 2015 bol ústav uznesením Predsedníctva SAV zo dňa 14.5.2015 s účinnosťou od 1.10.2015 začlenený do novozriadeného Centra spoločenských a psychologických vied SAV. Neskôr, v roku 2022 sa k 1.1.2022 uskutočnila transformácia centra na verejnú výskumnú inštitúciu s názvom Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i.. Ústav experimentálnej psychológie SAV sa stal jeho organizačnou zložkou. A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I, sign. CII/26a, i. č. 3172, kr. 1062, Výročné správy. ŠPÁNIKOVÁ, Jana - JURÁNYI, Ladislav. 2023. Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i. In Hudek, Adam – Kováč, Dušan (eds.) *Dejiny Slovenskej akadémie vied*. Druhé, doplnené a upravené vydanie. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo SAV, s. 1284-1286. ISBN 978-80-224-2011-2.

⁷ A SAV, a. f. Sekcie vied, sign. V/5b, i. č. 107, kr. 35, Vedecká výchova

⁸ *Psychophysiology*. [online]. © American Psychological Association. [cit. 8.11.2023]. Updated on 04/19/2018. Dostupné z: <https://dictionary.apa.org/psychophysiology>.

⁹ Pre tento jav existujú v slovenčine rôzne označenia - kožno-galvanický reflex, reakcia alebo reaktivita, odpoveď (KGR), elektrodermálna reakcia, kožná vodivostná reakcia, ukazovateľ elektrickej vodivosti kože, zmena elektrických vlastností kože, psychogalvanický reflex,. V angličtine môžeme tento jav nájsť pod označeniami galvanic skin response (GSR), electrodermal response (EDR), psychogalvanic reflex (PGR), skin conductance response (SCR)

¹⁰ RUSKO, Pavel - DAN, Jiří. 2019. Psychofyziologické koreláty osobnostných dimenzií: Výsledky empirického výskumu. In Georgi, Hana - Slezáčková, Anna - Heller, Daniel. 36. *Psychologické dny 2018: Hodnoty a psychologie*. [online]. Praha: Českomoravská psychologická spoločnosť., s. 90-101 [cit. 8.11.2023]. ISBN 978-80-270-5597-5. Dostupné z: https://cmpsy.cz/files/pdf/Psychologicke_dny_2018.pdf.

¹¹ *Galvanic skin response (GSR)* [online]. © American Psychological Association. [cit. 8.11.2023]. Updated on 04/19/2018. Dostupné z: <https://dictionary.apa.org/galvanic-skin-response>

¹² Doc. PhDr. Miroslav Teofil Bažány, CSc patril k zakladateľom slovenskej psychológie, v roku 1952 založil Psychologické oddelenie Filozofického ústavu SAVU, ktoré viedol do roku 1959. KOVÁČ, Damián - KOVÁLIKOVÁ, Veronika. 2015. doc. PhDr. Miroslav Teofil Bažány, CSc. In: Ballová Mikušková, Eva - Čavojová, Vladimíra. *Osobnosti Ústavu experimentálnej psychológie SAV 1955-2015*. Bratislava : Ústav experimentálnej psychológie SAV, s.18-19. ISBN 978-80-88910-51-0. Dostupné tiež online z: <https://psychologia.sav.sk/upload/osobnosti.pdf>

poznatkov získaných metodikou kožno–galvanického reflexu v laboratórnych podmienkach pri diagnostickej a čiastočne terapeutickej praxi u duševne chorých pacientov. Výsledkom výskumu bola vedecká práca *Vplyv intenzity a nepodmieneného podnetu na priebeh jednoduchéj a podmienenej reakcie. I. Kožno-galvanický reflex*, publikovaná v časopise *Psychologické štúdie I.*¹³ v roku 1956. Jeho prvé experimenty sa týkali najmä vodivosti kože, ktorá odráža emocionalitu v ľudskom organizme. Pokračujúcim výskumom A. Uherík ďalej rozpracovával metodiku kožno-galvanického reflexu, sledoval vplyv rôznych podnetov a úroveň ich aktivácie, proces adaptácie fyziologických procesov, a to na rôznej skladbe skúmaných osôb (z pohľadu veku, zdravotných ochorení - astmatici, kardiovaskulárne ochorenia, hypertenzia, s rôznym sociálnym statusom).

Využívajúc svoje znalosti zo štúdia elektrotechniky A. Uherík spolu s kolegom Ing. Vladimírom Valterom zostavili mnohé zariadenia, ktorými bolo možné zaznamenávať zmeny kožného odporu, ale i dýchanie, tepovú frekvenciu, krvný tlak, elektrickú aktivitu mozgu. Tému kožno-galvanického reflexu si A. Uherík zvolil aj pre svoju kandidátsku dizertačnú prácu. Navrhol a komplexne rozpracoval metodiku tohto javu, možnosti jeho využitia pri sledovaní vnímania a adaptácie organizmu. Po obhájení práce na tému *Kožno-galvanický reflex ako ukazovateľ procesov vyššej nervovej činnosti*¹⁴ v Psychologickom laboratóriu SAV bola A. Uheríkovi v roku 1961 udelená hodnosť kandidáta psychologických vied.¹⁵ V roku 1966 mu bol priznaný titul doktor filozofie (diplom č. 693 z 13.3.1967) za prácu s názvom *Bioelektrická aktivita kože – jej využitie v experimentálnej psychológii*,¹⁶ v ktorej vďaka svojmu dlhoročnému výskumu komplexne spracoval tento jav. V teoretickej časti podal podrobný a všestranný pohľad na problematiku bioelektrickej aktivity kože. Na konkrétnych výskumoch demonštroval užitočnosť kožno-galvanického javu pri sledovaní základných nervových procesov, ktoré podmieňujú dynamiku zložitých psychických funkcií a dovoľujú bližšie ich analyzovať. Prínosom experimentálnej časti bol okrem samotných experimentov aj unikátny spôsob ich uskutočňovania – od dôsledného dodržiavania metodologických postupov pri získavaní podkladov a ich spracovaní, až po spôsob

¹³ BAŽÁNY, Miroslav - UHERÍK, Anton. 1956. Vplyv intenzity a nepodmieneného podnetu na priebeh jednoduchéj a podmienenej reakcie. I. Kožno-galvanický reflex. In *Psychologické štúdie I*, č. 1, s. 7-24.

A. Uherík publikoval svoje vedecké štúdie najmä v tomto odbornom časopise. *Psychologické štúdie* bol časopis Psychologického laboratória SAV, vydávaný od roku 1956. Od roku 1965 vychádza pod názvom *Studia Psychologica*. V rokoch 1953-1955 vyšlo 5 čísiel časopisu Psychologický časopis SAV, ktorý vydávalo vtedajšie Psychologické oddelenie Filozofického ústavu SAV. A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I, sign. CII/26a, i. č. 3172, kr. 1062, Výročné správy. ŠPÁNIKOVÁ, Jana - JURÁNYI, Ladislav. 2023. Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i. In Hudek, Adam – Kováč, Dušan (eds.). *Dejiny Slovenskej akadémie vied*. Druhé, doplnené a upravené vydanie. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo SAV, s. 1284-1286. ISBN 978-80-224-2011-2.

¹⁴ Kandidátsku dizertačnú prácu obhájil A. Uherík v Psychologickom laboratóriu SAV dňa 3.7.1961. Školiteľom bol vedúci Psychologického laboratória PhDr. Damián Kováč, CSc., oponentmi prof. J. Linhart z Výskumného ústavu pedagogického v Prahe a doc. Tomáš Pardel z Univerzity Komenského v Bratislave. Vedeckú hodnosť kandidáta psychologických vied mu udelila Slovenská akadémia vied na základe rozhodnutia sekcie spoločenských vied zo dňa 15.9.1961, číslo protokolu 34, číslo diplomu 3675: A SAV, a. f. Sekcie vied, sign. V/5b, i. č. 107, kr. 35, Vedecká výchova. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. III.F., i. č. 48, kr. 3, Vedecké hodnosti.

¹⁵ Udelením hodnosti kandidáta vied A. Uherík získal základný vedecký kvalifikačný stupeň IIb. Vedecká kvalifikácia výskumných pracovníkov sa hodnotí 3 vedeckými kvalifikačnými stupňami. Základnú tvorivú spôsobilosť vyjadruje vedecký kvalifikačný stupeň IIb. a automaticky ju získava vedecký pracovník udelením vedeckej hodnosti alebo získaním vysokoškolského vzdelania tretieho stupňa. Vyššiu tvorivú spôsobilosť vyjadrujú vedecké kvalifikačné stupne IIa. a I. a priznáva ich Komisia SAV pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie. Antonovi Uheríkovi bol vedecký kvalifikačný stupeň IIa. priznaný v roku 1967 a najvyšší – I. stupeň - v roku 1976. *Zákon č. 133/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov o Slovenskej akadémii vied*: [online]. © S-EPI s.r.o. 2010-2023, [cit. 8.11.2023]. [Dostupné z: https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-133](https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-133).

¹⁶ UHERÍK, Anton. 1965. *Bioelektrická aktivita kože: jej využitie v experimentálnej psychológii*. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 197 s. (viaz.).

vyvodzovania záverov. Svojím zameraním a spracovaním bola cenným prínosom pre odbornú verejnosť. Práca, pozitívne prijatá v celosvetovom meradle, bola odmenená cenou SAV za rok 1965.¹⁷

Výskum A. Uheríka v oblasti využívania elektrofyziologických ukazovateľov v psychologickom výskume zaujal odborníkov celého sveta. Jedným z nich bol vedúci Psychofyziologického laboratória Katedry psychológie University of Waterloo v Kanade prof. Walter D. Fenz, PhD. Na jeho pozvanie absolvoval A. Uherík v rokoch 1969 až 1970 ročný študijný pobyt na University of Waterloo, kde ako hosťujúci profesor prednášal na Katedre psychológie, zúčastňoval sa seminárov a konzultácií pre poslucháčov, ktorí pracovali na svojich doktorských dizertačných prácach. Dostal možnosť venovať sa aj svojmu výskumu, v rámci ktorého skúmal vzťahy osobnostných vlastností a vlastností nervového systému.¹⁸ Za svoje pôsobenie na univerzite získal čestný titul profesora - prof. h. c.¹⁹

Jeho zaniechanie a výsledky v oblasti psychofyziologického výskumu viedli k tomu, že sa mu po jeho návrate do Bratislavy podarilo v rámci Ústavu experimentálnej psychológie SAV založiť psychofyziologické oddelenie. Oddelenie, v tom čase prvé a jediné pracovisko svojho druhu v Československu, začalo svoju činnosť 1.11.1970.²⁰ A. Uherík sa spolu so svojimi spolupracovníkmi zameriaval nielen na výskum zmien kožného odporu, ale aj ďalších ukazovateľov: dýchanie, tep, krvný tlak alebo mozgová aktivita. Skúmali, či a ako sa prebiehajúce psychické procesy v ľudskom tele odrážajú v oblasti fyziologickej, čiže v mozgu. A. Uherík oddelenie viedol až do svojho odchodu do dôchodku v roku 1990.

Dlhoročný výskum A. Uheríka v oblasti psychofyziológie vyústil v roku 1978 do publikovania monografie *Psychofyziologické vlastnosti človeka*,²¹ ktorá sa stala podkladom jeho doktorskej dizertačnej práce. Na základe úspešnej obhajoby práce mu bola v roku 1980 udelená najvyššia vedecká hodnosť doktora psychologických vied.²²

Demokratickým zmenám v bývalom Československu po novembri 1989 sa nevyhla ani Slovenská akadémia vied, vrátane pôsobiska A. Uheríka - Ústavu experimentálnej psychológie SAV. Časť zamestnancov ústavu vyslovila nedôveru vtedajšiemu riaditeľovi prof. PhDr. Damiánovi Kováčovi, DrSc. a vedeniu ústavu, požadovaných zmien sa však nedočkali ani po roku²³. Medzi

¹⁷ A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. III.G., i. č. 51, kr. 3, Vyznamenania a ceny.

¹⁸ Súčasťou výskumu bol napr. aj výskum bioelektrickej aktivity kože a srdcovej frekvencie z hľadiska dimenzií osobností v podmienkach spánkovej deprivácie. Výsledkom je štúdia *Personality dimensions, bioelectrical reactivity and heart rate under conditions of sleep deprivation* prednesená na stretnutí psychológov podunajských nížin v Smoleniciach na jeseň v roku 1970. A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I., sign. CII/26a, i. č. 3172, kr. 1062, Výročné správy.

¹⁹ Čestný titul (honoris causa) je najvyšším vyznamenaním, ktoré univerzita udeľuje. Udeľovaním čestných titulov sa univerzita snaží oceniť vynikajúce výsledky, či už akademické alebo prostredníctvom služby spoločnosti. *Honorary and award recipients*. [online]. [cit. 7.12.2023]. Dostupné z: <https://uwaterloo.ca/convocation/honorary-and-award-recipients>

²⁰ A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I., sign. CII/26a, i. č. 3172, kr. 1062, Výročné správy.

²¹ UHERÍK, Anton. 1978. *Psychofyziologické vlastnosti človeka*. Bratislava : Psychodiagnostické a didaktické testy. 445 s.

²² Obhajoba doktorskej dizertačnej práce A. Uheríka *Psychofyziologické vlastnosti človeka* sa konala 27.11.1979, povereným pracoviskom bol Ústav experimentálnej psychológie SAV. Oponentmi obhajoby boli prof. Dr. J. Linhart, DrSc., prof. Dr. J. Kuric, DrSc., prof. Dr. L. Cigánek, DrSc. a doc. Dr. T. Radil, DrSc., predsedom Komisie pre obhajoby doktorských prác v odbore 77 – psychologické vedy bol prof. Dr. T. Pardel, DrSc. a prof. Dr. J. Linhart, DrSc. Predsedníctvo SAV udelilo A. Uheríkovi vedeckú hodnosť doktora psychologických vied na svojom zasadnutí dňa 22.1.1980, na základe návrhu Vedeckého kolégia SAV pre vedy o spoločnosti a Komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác v odbore 77 - psychologické vedy zo dňa 20.12.1979, číslo protokolu 121. A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I., sign. CI/2, i. č. 661, kr. 121, Zasadania Predsedníctva SAV.

²³ Časť zamestnancov Ústavu experimentálnej psychológie SAV v roku 1990 prešla do novovzniknutého Kabinetu

D. Kováčom a A. Uheríkom sa prehĺbili nezhody. A. Uherík poukazoval na neúnosnú koncepčnú a riadiacu prácu riaditeľa ústavu, na údajnú neefektívnosť využívania finančných prostriedkov a prístrojového vybavenia, ako aj na nečinnosť vedenia ústavu a zotrvávanie riaditeľa ústavu vo svojej funkcii²⁴. V rovnakom období bol A. Uherík pozbavený funkcie školiteľa, boli mu zrušené účasti na konferenciách, nebola mu predĺžená pracovná zmluva a bol vyzvaný na odovzdanie pracovnej agendy. V dôsledku všetkých týchto udalostí A. Uherík dňa 26.11.1990 uverejnil v časopise *Smena* článok *Ukradnutá revolúcia*²⁵, v ktorom čitateľom priblížil aktuálnu situáciu na pracovisku. Vo svojom článku poukázal na dlhodobé nedostatky a problémy na pracovisku, na potrebu riešiť ich a organizovať vedecko-výskumnú bázu v SAV tak, aby zodpovedala nielen novým požiadavkám reformy, ale aj novým trendom svetovej vedy. Predsedníctvo SAV, Vedecká rada Ústavu experimentálnej psychológie SAV a Závodný výbor Odborového združenia v tejto záležitosti podporilo D. Kováča, A. Uherík ukončil svoju profesionálnu kariéru v Ústave experimentálnej psychológie SAV odchodom do dôchodku.²⁶

A. Uherík počas svojho pôsobenia na akademickej pôde spolupracoval s významnými psychofyziológickými pracoviskami v zahraničí. V priebehu rokov 1953 – 1990 absolvoval služobné cesty do viacerých krajín (Bulharsko, NDR, NSR, Holandsko, Kanada, ZSSR a iné). Prednášal na univerzitách v Bratislave, Trnave a v Brne, bol školiteľom a konzultantom v odbore psychológia. Zúčastňoval sa domácich aj zahraničných kongresov a konferencií. Za svojho pôsobenia v Ústave experimentálnej psychológie SAV publikoval viac ako 200 vedeckých štúdií a niekoľko knižných monografií.²⁷

Dlhoročný výskum a znalosti A. Uheríka z oblasti psychofyziológie ho viedli k tomu, aby vystúpil proti využívaniu detektora lži ako ukazovateľa pravdovravnosti človeka.²⁸ Vo svojej knihe *Detektor lži neexistuje*²⁹ objasňuje, prečo z vedeckého hľadiska nie je možné využiť výsledky z meraní pomocou detektora lži na účely potvrdenia pravdovravnosti vyšetrovaného človeka. Podáva prehľad o používaní detektora v našich podmienkach a v zahraničí, vysvetľuje prepojenie

výskumu sociálnej a biologickej komunikácie SAV. Vznik Kabinetu s účinnosťou od 1.7.1990 odsúhlasilo P SAV na svojom zasadnutí dňa 19.4.1990. ŠPÁNIKOVÁ, Jana - JURÁNYI, Ladislav. 2023. Ústav výskumu sociálnej komunikácie SAV, v. v. i. In Hudek, Adam – Kováč, Dušan (eds.). *Dejiny Slovenskej akadémie vied*. Druhé, doplnené a upravené vydanie. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo SAV, s. 1292. ISBN 978-80-224-2011-2.

²⁴ D. Kováč viedol Ústav experimentálnej psychológie SAV v rokoch 1960 až 1991. A. Uherík odoslal dňa 9.11.1990 Kontrolnému odboru SAV podnet ku kontrole vzhľadom k závažným a pretrvávajúcim problémom na Ústave experimentálnej psychológie SAV.

²⁵ A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.A., i. č. 2, kr. 1, Vedecké a odborné práce.

²⁶ A. Uherík a D. Kováč strávili na Ústave pre experimentálnu psychológiu SAV celý svoj profesijný život. Spomínaný spor narušil ich vzájomné vzťahy, avšak neskôr sa s ním vyrovnali, o čom svedčí báseň, ktorú A. Uherík napísal D. Kováčovi pri príležitosti jeho 90.narodenín. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.C., i. č. 21, kr. 2, Literárna a umelecká činnosť.

²⁷ A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I., sign. CII/43e, i. č. 5233-5261, kr. 2618-2810, Správy zo služobných ciest. A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV II., sign. 24c, i. č. 2690, kr. 1263-1264, Správy zo služobných ciest. A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I., sign. CII/26a, i. č. 3172, kr. 1062, Výročné správy. TÚNYIOVÁ, Mária. 2015. PhDr. Anton Uherík, DrSc. In: Ballová Mikušková, Eva - Čavojová, Vladimíra. *Osobnosti Ústavu experimentálnej psychológie SAV 1955-2015*. Bratislava : Ústav experimentálnej psychológie SAV, s.72-73. ISBN 978-80-88910-51-0. Dostupné tiež online z: <https://psychologia.sav.sk/upload/osobnosti.pdf>

²⁸ UHERÍK, Anton. 2007. Detektor lži neexistuje. In *Domino efekt*, roč. XVI, č. 39/2007, s. 28-31. Podnetom k publikovaniu článku bol stav, kedy bol detektor lži čoraz častejšie vo vtedajšej spoločnosti považovaný za prostriedok odhalenia pravdovravnosti vyšetrovaného, ako aj zistenie, že tento prístroj je používaný nielen politikmi, ale aj v bezpečnostných zložkách štátu. Na túto skutočnosť upozorňoval kompetentné orgány, medzi nimi napríklad Róberta Kaliňáka, vtedajšieho ministra vnútra SR alebo vtedajšieho prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.A., i. č. 6, kr. 1, Vedecké a odborné práce. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. IV.A., i. č. 67, i. č. 69, kr. 3, Korešpondencia.

²⁹ UHERÍK, Anton. 2014. *Detektor lži neexistuje*. Bratislava : Vydavateľstvo Verbis, 286 s. ISBN 987-80-970579-5-4.

medzi psychickými a fyziologickými procesmi v ľudskom tele. Poukazuje na to, že zaznamenané fyziologické a elektrofyziologické reakcie (dýchanie, tepová frekvencia, krvný tlak, zmeny kožnej vodivosti prípadne zmeny v elektrickej aktivite mozgu) objektivizujú emocionalitu človeka (vlastnosti nervového systému, adaptačné, kompenzačné či regulačné) a nie jeho myslenie. V tejto súvislosti A. Uherík poukázal na fakt, že takto nesprávne interpretované výsledky z detektora lži môžu rozhodovať o vine alebo nevine vyšetrovaného.

Profesionálne zameranie A. Uheríka priviedlo k práci s nepočujúcimi deťmi, ktorej venoval značnú časť svojho nielen profesionálneho života. Krátko po publikovaní monografie *Bioelektrická aktivita kože – jej využitie v experimentálnej psychológii*¹⁶ (1965) Antona Uheríka oslovil vtedajší riaditeľ školy pre sluchovo postihnutých v Bratislave Gejza Slaninka³⁰, ktorého zaujala možnosť využitia bioelektrickej aktivity kože pri vyšetrovaní sluchu. A. Uherík pracoval s deťmi viackrát do týždňa vyše dvadsať rokov. Pri svojej práci s nepočujúcimi deťmi využíval ním navrhnutú novú originálnu audiometrickú metódu vyšetrovania sluchu PEDAPS (Podmieňovanie elektrodermálneho a pohybového správania), v ktorej sa kombinuje podanie audiometrického a vizuálneho podnetu.³¹ Tento spôsob psychologicko-audiometrického vyšetrovania sa stal súčasťou prijímania detí predškolského veku do školy pre nepočujúce deti a zároveň metodickým sprievodcom pre učiteľov pri ich práci s deťmi v ďalšom výchovno-vzdelávacom procese. V roku 1985 mu Štátna komisia pre vedecko-technický a investičný rozvoj udelila štátne vyznamenanie *Čestné uznanie za vývoj, konštrukciu a uvedenie do praxe novej metódy diagnostiky sluchových defektov a psychofyziologických regulačných vlastností*. Otázka osobnosti sluchovo postihnutých ľudí, spôsobov a možností výchovy, vzdelávania a zaraďovania nepočujúcich do spoločnosti počujúcich ľudí sa stala jeho dlhoročným záujmom. Svoje zistenia a názory približuje nielen nepočujúcim vo svojej publikácii *Hluchota, reč, poznanie*³² z roku 1990. V roku 2013 vydal knihu *Nepočujúce dieťa. Nepoznané a nepovšimnuté*³³, v ktorej sa venuje problematike nepočujúcich detí. Definuje v nej nepočujúce dieťa, podáva prehľad o poruchách sluchu a na základe svojich dlhoročných skúseností poukazuje na problematiku, ale naznačuje aj možnosti zlepšenia vzdelávania nepočujúcich detí. Poukazuje na fakt, že nepočujúce deti sú postihnuté iba sluchovým defektom a majú rovnaké dispozície na intelektový a osobnostný vývin ako zdravé deti. Bol toho názoru, že materinskou rečou sluchovo postihnutých je posunková reč. Za jeden z dôležitých faktorov v tomto smere teda považoval uznanie alebo zavedenie posunkovej reči ako vzdelávacieho prostriedku nepočujúcich detí na školách. Na základe svojich postrehov a skúseností inicioval a pripravil zákon o posunkovej reči³⁴, ktorý bol v roku 1995 Národnou

³⁰ Gejza Slaninka (1911-1985) - významný slovenský surdopéd a zakladateľ Základnej školy internátnej pre sluchovo postihnutých v Bratislave na Hrdličkovej ulici. GUROVÁ, Elena. *Gejza Slaninka – popredný slovenský surdopéd*. [online]. © MSS Levoča 2016-2017 [cit. 7.12.2023]. Dostupné z: <https://msslevoča.sk/gejza-slaninka-popredny-slovensky-surdoped/>. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.A., i. č. 84, kr. 3, O pôvodcovi fondu.

³¹ Spolu s kolegom V. Valterom sú autormi patentu č. 270114 Nastaviteľný detektor sluchových defektov, ktorý umožňuje použitie audiometrickej metódy v rannom veku. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.D., i. č. 23, kr. 2, Vedecká dokumentácia – Patentná listina. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. III.G., i. č. 54, kr. 5, Vyznamenania a ceny.

³² UHERÍK, Anton. 1990. *Hluchota, reč, poznanie*. Martin: Osveta, 186 s. ISBN 80-217-0153-6.

³³ UHERÍK, Anton. 2013. *Nepočujúce dieťa. Nepoznané a nepovšimnuté*. Bratislava : Verbis, 214 s. ISBN 978-80-970579-2-3 (brož.)

³⁴ A. Uherík zistil, že viac ako 90 percent sluchovo postihnutých detí v škole pre sluchovo postihnuté deti vôbec nepočulo. Nepočujúce deti sa učili rozprávať, a hoci medzi sebou posunkovali, oficiálne sa posunková reč nepoužívala. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1995 Z. z. o posunkovej reči nepočujúcich osôb z 26.6.1995, novelizovaný Zákonom č. 151/2017 Z. z. zo 16.5.2017. Dostupné online z:

radou SR schválený. Neskôr poukazoval na problémy spojené s aplikovaním zákona do praxe. V zákone bez vykonávacích predpisov videl vo svojej praxi reálne nedostatky v jeho uplatňovaní, napríklad posunková reč bola považovaná len za pomocný prostriedok pri budovaní normálnej (orálnej) reči, rušili sa špeciálne školy pre nepočujúce deti, prebiehala integrácia nepočujúcich bez vytvorenia primeraných podmienok. V súvislosti s návrhom nového školského zákona³⁵ v roku 2008 poukázal na to, že pri jeho tvorbe nebol zohľadnený zákon o nepočujúcich. Vo svojom článku *Nepočujúci potrebujú špeciálne školy a v nich posunkovú reč*³⁶ okrem iného zdôrazňuje, že nepočujúci sa nesmú posudzovať iba zo zdravotného hľadiska (s poruchou sluchu, ktorú treba liečiť), ale musí sa zmeniť pohľad počujúcich na nepočujúcich ako na ľudské bytosti, ktoré komunikujú so svojim okolím možno odlišným, svojráznym spôsobom, vyplývajúcim z ich sluchového postihnutia. V roku 2017 predložil do Národnej rady SR novelu zákona o nepočujúcich, ktorá bola na hlasovaní Národnej rady SR dňa 16.5.2017 všetkými prítomnými poslancami prijatá. A. Uherík sa aj naďalej s veľkým záujmom venoval spôsobu uplatňovania zákona a jeho novely do praxe, kde videl priestor na zlepšenie situácie sluchovo postihnutých. Bol dlhoročným expertom Svetovej federácie nepočujúcich (World federation of the Deaf), spolupracoval so Slovenským zväzom sluchovo postihnutých.³⁷

A. Uherík bol veľmi aktívny vo vedecko-popularizačnej oblasti. Vystupoval v rozhlasových a televíznych reláciách, publikoval články v rôznych časopisoch (*Náša veda, Svet vedy, Príroda a spoločnosť* a iné), v ktorých využil svoj vedecký potenciál, spopularizoval pôvodné poznatky a priblížil ich laickej verejnosti. Vysvetľoval ľuďom vzťah medzi psychikou človeka a elektrickou vodivosťou kože, približoval rôzne aspekty súvisiace s týmto javom. V jeho článkoch sa čitateľ mohol dozvedieť aj o vnímaní hudobného podnetu, vplyve motivácie na ostrosť zraku, o význame detskej hry, o vývine detskej reči, viacjazyčnej výchove, estetickej výchove, ale hovoril aj o toxikománii, strese alebo joge. Aktívne sa zaujímal o aktuálne, nielen politické, dianie, bol poslancom Obvodného národného výboru v Bratislave Rači. Komunikoval s mnohými ľuďmi, medzi ktorými nájdeme aj známe osobnosti ako bývalí prezidenti SR a ČR Michal Kováč a Václav Klaus.

Pohľad psychológa preniesol aj do oblasti filmovej tvorby, v ktorej krátku dobu pred svojimi vysokoškolskými štúdiami pôsobil. Viac ako 20 rokov spolupracoval ako externý odborný poradca pri výrobe filmov pre deti a mládež. Vypracoval posudky k viacerým scenárom, v ktorých sa vyjadroval k možnosti realizácie diela najmä s ohľadom na jeho vhodnosť, zrozumiteľnosť a dopad na psychiku detského diváka. Podieľal sa na výbere postáv a dozeral, aby ich správanie vo filme bolo prirodzené.³⁸

A. Uherík bol známy aj svojou literárnou činnosťou, písal poéziu, prózu. Bol členom Klubu nezávislých spisovateľov. Počas svojho života napísal niekoľko kníh a básnických zbierok,

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-149>. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.A., i. č. 4, kr. 1, Vedecké a odborné práce.

³⁵ Zákon č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 22.5.2008. Dostupné online z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-245>. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.A., i. č. 7, kr. 1, Vedecké a odborné práce.

³⁶ UHERÍK, Anton. 2008. Nepočujúci potrebujú špeciálne školy a v nich posunkovú reč. In *Nepko* roč. 2, č. 2/2008, s. 17-19. A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.A., i. č. 8, kr. 1, Vedecké a odborné práce.

³⁷ A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. I.A., i. č. 5, kr. 1, Vedecké a odborné práce.

³⁸ Podrobnejšie o spolupráci A. Uheríka so Slovenskou filmovou tvorbou: PSOTKOVÁ, Viktória. 2023. Slovenská filmová tvorba. In Psotková, Viktória. *Spracovanie a rozbor osobného fondu – Anton Uherík. Bakalárska práca*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, s. 22-24.

väčšinu po svojom odchode do dôchodku. Pri svojej tvorbe čerpal zo svojich poznatkov a životných skúseností, bol všímavý k daniu okolo seba, prostredníctvom svojej tvorby vyjadroval názory na aktuálne problémy. Viacero jeho diel odzrkadľuje jeho celoživotnú vedeckú tvorbu na pôde Slovenskej akadémie vied. V jeho dielach rezonujú otázky existencie a poznania človeka, vývoja ľudskej civilizácie z hľadiska historického, filozofického, ale aj psychofyziologického a psychologického. Poukazuje na spätosť človeka s prírodou, dotýka sa nielen bežných problémov človeka, ale aj veľkých tém ako sú otázky života a smrti. Človek ako jedinečná a tvorivá bytosť ho inšpirovala počas celého jeho života. Niekoľko svojich básní venoval aj konkrétnym ľuďom, ktorí ho svojim spôsobom zaujali (Irena Sendlerová, Stephen Hawking a iní). Pre deti napísal filmovú poviedku *Homo* (2011) a jej pokračovanie *Homo a jeho návrat do raja šimpanzov* (2015). Jeho poslednou knihou bola *Pribehy a poznanie* (2021), ktorá vyšla len niekoľko mesiacov pred jeho smrťou.

A. Uherík od matky získal vzťah ku kráse, k umeniu. Od malička rád maľoval, v neskoršom období sa jeho ilustrácie stali neodmysliteľnou súčasťou jeho literárnych diel. O jeho láske k umeniu svedčia aj jeho básnické zbierky a knihy, v ktorých sa venuje veľikánom umenia ako Michelangelovi, Rembrandtovi, Tizianovi, Leonardovi da Vincimu a iným. Bol členom Spoločnosti pre vedy a umenia. Svoju lásku k umeniu využil aj pri hľadaní námetu pre svoju diplomovú prácu v roku 1954. Anton Uherík sa vtedy obrátil listom na viacerých slovenských národných umelcov (Eugen Suchoň, Janko Alexy, Martin Benka a iní.) s tromi otázkami, pomocou ktorých chcel skúmať psychiku umelca v procese tvorby, pri hľadaní námetov, ale i pri spracovaní ohlasov na ich diela. Zaujala ho hlavne otázka, nakoľko je umelec pri svojej tvorbe prepojený alebo ovplyvnený ľuďmi, ich názormi, podnetmi, reakciami.³⁹

Anton Uherík počas svojho života za svoju prácu a postoje získal viacero ocenení⁴⁰.

Predsedníctvo SAV mu v roku 1978 udelilo striebornú Pamätnú medailu SAV pri príležitosti osláv 25. výročia založenia SAV.

V roku 1980 mu bola udelená strieborná Čestná plaketa SAV Ľudovíta Štúra za zásluhy v spoločenských vedách pri príležitosti životného jubilea.

Spojená škola internátna v Bratislave pri príležitosti výročia založenia prvej slovenskej školy pre nepočujúcich ocenila jeho dlhoročnú neúnavnú prácu a starostlivosť o nepočujúce deti Pamätnou plakétou (1986) a neskôr Ďakovným listom (2016).

Slovenský zväz sluchovo postihnutých mu v roku 2001 udelil Čestné uznanie za zaslúžilú a obetavú prácu v prospech sluchovo postihnutých.

Za zásluhy v oblasti vedy a humanity mu v roku 2010 udelila Spoločnosť Ferdinanda Martinenga ocenenie *Krištáľové srdce*.

Za svoju literárnu činnosť získal v roku 2011 ocenenie od Literárneho fondu, Sekcie pre pôvodnú literatúru za filmovú poviedku *HOMO* v kategórii literatúra pre deti a mládež.

V roku 2012 mu udelila Nadácia Linaje ocenenie za celoživotný prínos a nekonečnú inšpiráciu ďalších generácií.

V roku 2018 mu bola udelená cena *Senior roka 2018* Za mimoriadny prínos pre hlavné mesto.

³⁹ A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. IV.C., i. č. 81, kr. 3, Zoznam adries.

A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. IV.A., i. č. 64-66, 72-77, kr. 3, Korešpondencia.

⁴⁰ A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I, sign. CII/42, i. č. 4996, 4998, kr. 2439, 2445, Vyznamenania, ceny.

A SAV, a. f. Uherík, A. – o. f., sign. III.G., i. č. 51-63, kr. 3, 5, Vyznamenania a ceny.

Prof. h. c. PhDr. Anton Uherík, DrSc. zomrel 5.11.2021 vo veku 91 rokov a je pochovaný na cintoríne v Slávičom údolí v Bratislave.⁴¹

Vývoj a dejiny archívneho fondu ako celku pred a po prevzatí do archívu:

Dokumenty boli do Archívu SAV prevzaté od pôvodcu, čiastočne usporiadané pôvodcom. Diplomy, plakety, sošky, medaily a iné ocenenia boli umiestnené v pôvodných tubusoch alebo puzdriach; dokumenty, čiastočne usporiadané z vecného hľadiska, boli uložené v obaloch, prípadne pôvodných obálkach. V pôvodnom červenom plastovom obale boli materiály súvisiace so zákonom o posunkovej reči a jeho novele. Hoci bola pôvodcova vedecká a odborná publikačná činnosť pomerne bohatá, odovzdané dokumenty z tejto oblasti boli v relatívne malom množstve.

Pôvodne bol archívny fond *Uherík, Anton – osobný fond* v rokoch 2022 – 2023 spracovaný vtedajšou študentkou študijného odboru archívnictvo, muzeológia a digitalizácia historického dedičstva Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave Viktoriou Psotkovou ako bakalárska práca *Spracovanie a rozbor osobného fondu – Anton Uherík*⁴². Počas spracovania fondu bolo z neho odstránené zanedbateľné množstvo dokumentov (zdravotná dokumentácia A. Uheríka a jeho manželky a duplikáty dokumentov).

V roku 2023 bola zamestnancom Archívu SAV Janou Špánikovou spracovaná archívna pomôcka *Uherík, Anton – osobný fond. Opis archívneho fondu*. Zároveň bola vykonaná presnejšia identifikácia pôvodne neurčených dokumentov, boli upravené nesprávne datovania, názvy, ako aj korekcia odosielateľov a adresátov a doplnenie absentujúceho miestneho určenia v korešpondencii. Gratulácie boli preusporiadané chronologicky. Vo fondovom oddelení *I.D. Vedecká dokumentácia* boli doplnené datovania a určenie zdrojového dokumentu novinových výstrižkov. Vo fondovom pododdelení *VI. O pôvodcovi fondu* boli zistené pôvodne neurčené zdroje článkov a tým aj ich datovanie. Boli špecifikované doplňujúce informácie o jazyku dokumentov v záznamoch a opravené informácie z dokumentov v inventárnych záznamoch. V zmysle *Metodickej príručky pre vypracovanie inventárov k archívnym fondom Archívu Slovenskej akadémie vied*⁴³ boli preusporiadané vecné skupiny *I.A.* a *I.B.* tak, aby ich usporiadanie vyhovovalo štruktúre dokumentov osobných fondov osobností uložených v Archíve SAV. Pôvodné fondové pododdelenie *I.A. Vedecké dokumenty* bolo zlúčené s fondovým pododdelením *I.B. Odborné práce* a vzniklo jedno fondové pododdelenie *I.A. Vedecké a odborné práce*. Fondové pododdelenie *I.B.* bolo pomenované *I.B. Posudková a recenzná činnosť*. Dodatočne boli vylúčené duplikáty z fondovej skupiny *I.A. Vedecké a odborné práce*, súvisiace so zákonom o posunkovej reči pre nepočujúcich. Pôvodné fondové pododdelenie *II.C. Spoločenské funkcie* bolo v zmysle rámcovej štruktúry fondových oddelení osobných fondov Archívu SAV premenované na *II.D. Spoločenské funkcie*.

Následne boli vykonané úpravy zaradenia v štruktúre fondu a súvisiace opravy zápisov v inventárnom súpise.

Archívny fond *Uherík, Anton - osobný fond* je opaginovaný.

⁴¹ Anton Uherík [online]. Stupava: TOPSET Solutions s. r. o., © 2019 – 2023 [cit. 8.12.2023]. Dostupné z: <https://www.cintoriny.sk/src/index.php?simpleSearch=&type=home&city=Bratislava&surname=Uher%C3%ADk&intorinId=60&hroblId=60008480&zosnulyId=554116429>.

⁴² PSOTKOVÁ, Viktória. 2023. *Spracovanie a rozbor osobného fondu – Anton Uherík. Bakalárska práca*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, 56 s.

⁴³ MAJEROVÁ, Kristína. 2023. *Metodická príručka pre vypracovanie inventárov k archívnym fondom Archívu Slovenskej akadémie vied*. Bratislava : Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív Slovenskej akadémie vied, 60 s. ISBN 978-80-8260-006-6

Spôsob získavania archívnych prírastkov
Dokumenty pochádzajúce z vlastnej činnosti prof. PhDr. Antona Uheríka, DrSc. od neho prevzal zamestnanec archívu Mgr. Ján Hučko dňa 29.5.2021 (spis o fonde č. CSČ A-90/2021). Prevzatie sa uskutočnilo pár mesiacov pred úmrtím pôvodcu, oficiálne uzavretie preberania bolo preto dokončené s dcérou pôvodcu - PhDr. Adelou Laktišovou dňa 15.12.2021. V Evidencii prírastkov Archívu SAV sú prevzaté dokumenty zaevidované pod prírastkovým číslom 494.
Vyrad'ovanie a hodnotenie
Počas prvotného spracovania boli vyradené duplikáty dokumentov, dodatočne boli vyradené ďalšie duplikáty dokumentov z fondového oddelenia <i>I.A.</i>, všetko v zanedbateľnom množstve. Z prevzatých dokumentov bola pri prvotnom spracovaní vyradená zdravotná dokumentácia A. Uheríka a jeho manželky, ktorá obsahovala lekárske správy, výmenné recepty do lekárne a výsledky sonografických vyšetrení, pretože neposkytovala žiadne hodnotné informácie pre ďalšie uchovanie.
Možné prírastky:
Fond je uzavretý. Prírastky sa neočakávajú.
Spôsob usporiadania:
Archívny fond <i>Uherík, Anton - osobný fond</i> je usporiadaný podľa interných zásad usporiadania osobných fondov Archívu SAV, podľa ktorých je konkrétna signatúra pevne viazaná na konkrétnu vertikálnu úroveň fondu. Z tohto dôvodu sú v číslovaní označovaní štruktúry vynechané niektoré čísla, ktoré v archívnom fonde nie sú zastúpené. Medzi prevzatými dokumentmi viac menej úplne absentovali dokumenty z vedeckého pôsobenia pôvodcu. Inak obsahuje obvyklé typy dokumentov pre osobné fondy. Štruktúra usporiadania dokumentov archívneho fondu <i>Uherík, Anton - osobný fond</i> je vytvorená na základe vecného hľadiska, rešpektujúc aj pôvodné usporiadanie dokumentov pôvodcom. Za inventárnu jednotku bol zvolený jeden dokument alebo súbor dokumentov príbuzného obsahu v zachovanom časom období. Štruktúru archívneho fondu <i>Uherík, Anton - osobný fond</i> tvorí osem fondových oddelení I. až VIII. Prvé, druhé, tretie, štvrté a ôsme fondové oddelenia sú členené na fondové pododdelenia (napr. <i>I.A. Vedecké a odborné práce, I.B. Posudková a recenzná činnosť, III.A. Osobné doklady, III.B. Školské doklady</i> a pod.). Zostávajúce fondové oddelenia nie sú ďalej členené. Z dôvodu absencie dokumentov sú vynechané fondové pododdelenia <i>II.A. Vedecké funkcie, II.C. Redakčné funkcie</i> a <i>III.E. Súpis publikovaných prác</i>. Štruktúra usporiadania archívneho fondu je nasledovná: I. Dokumenty z vedeckej činnosti <i>I.A. Vedecké a odborné práce</i> <i>I.B. Posudková a recenzná činnosť</i> <i>I.C. Literárna a umelecká činnosť</i> <i>I.D. Vedecká dokumentácia</i> <i>I.E. Vedecké podujatia</i> II. Dokumenty z funkcií <i>II.B. Pedagogické funkcie</i> <i>II.D. Spoločenské funkcie</i>

III. Biografické dokumenty

III.A. Osobné doklady

III.B. Školské doklady

III.C. Pracovné doklady

III.D. Životopisy

III.F. Vedecké hodnosti

III.G. Významy a ceny

IV. Korešpondencia

IV.A. Korešpondencia

IV.B. Gratulácie

IV.C. Zoznamy adres

V. Obrazová dokumentácia

VI. O pôvodcovi fondu

VII. Práce iných autorov

VIII. Dokumenty rodiny

VIII.A. Uheriková, Irma (manželka) – osobné doklady

VIII.B. Uheriková, Irma (manželka) – školské doklady

VIII.A. Uheriková, Irma (manželka) – pracovné doklady

V inventárnom súpise, pri regestoch čísla vľavo označujú číslo inventárnej jednotky. Čísla vpravo označujú číslo archívnej krabice. V strede je označená signatúra, kombináciou rímskych číslíc (označujúcich fondové oddelenie), veľkého písmena (označujúceho fondové pododdelenie) a arabskej číslice (označujúcej vecnú skupinu). Vedľa označenia signatúry je vyznačený časové datovanie záznamu. Údaj v lomenej zátvorke bol určený na základe bližšej obsahovej analýzy.

Pri dokumentoch, kde nebolo možné určiť datovanie ani na základe obsahovej analýzy, je uvedená skratka s. d. (sine dato) – nedatované. V prípadoch keď nebolo možné zemepisné určenie je uvedená skratka s. l. (sine locatio) – bez udania miesta. V prípadoch, keď nebolo možné určiť meno alebo priezvisko osoby, na mieste neznámeho údaja je uvedená skratka NN (nomen nescio). Záznamy s neurčeným datovaním, zemepisným určením alebo s neznámymi priezviskami osôb sú radené na konci súpisov príslušného fondového pododdelenia / vecnej skupiny.

V hranatých zátvorkách sa uvádzajú doplňujúce informácie k formálnemu obsahu inventárnej jednotky (napr. počet a typ dokumentov, uloženie v repozitórii a iné). V guľatej zátvorke za regestom sa uvádzajú doplňujúce informácie k dokumentu inventárnej jednotky (napr. informácie o zdrojovom dokumente).

Fondové oddelenie *IV. Korešpondencia* je radené abecedne okrem gratulácií, ktoré sú radené chronologicky.

Vo fondovom pododdelení *III.G. Významy a ceny* sa nachádzajú významy a ocenenia, ktoré boli ponechané v pôvodných obaloch. Diplomy v pôvodných tubusoch (vrátane diplomu udelenej vedeckej hodnosti doktora vied z fondového pododdelenia *III.F.*) sú označené

inventárnym číslom zodpovedajúcim ich uloženiu v štruktúre usporiadania fondu, ale fyzicky sú uložené vo veľkorozmernej archívnej krabici s číslom 5. Medaily, plakety a trojrozmerné ocenenia sú fyzicky uložené v Repozitóriu medailí, plakiet a drobnej plastiky SAV. Každá jednotlivina má vlastné inventárne číslo, zároveň je pri nej v hranatých zátvorkách uvedená aj signatúra v Repozitóriu medailí, plakiet a drobnej plastiky SAV so skratkou ZM.

Pri žiadosti o štúdium a pri citácii je potrebné uviesť názov archívu, názov archívneho fondu, signatúru, číslo inventárnej jednotky a číslo archívnej krabice, prípadne názov dokumentu.

Obsah a rozsah:

Do Archívu SAV boli prevzaté archívne dokumenty pochádzajúce z odbornej činnosti A. Uheríka, korešpondencia, dokumenty osobného charakteru (vysvedčenia, osobné doklady, zdravotná dokumentácia), vyznamenania a ocenenia. Prevzaté boli dokumenty v množstve 0,5bm.

Rozsah archívneho fondu *Uherík, Anton - osobný fond*, spracovaného formou inventára je 5 archívnych krabíc, z toho jednu, formátu A3, tvoria tubusy s diplomami a oceneniami v listinnej podobe (v počte 3 ks), táto je umiestnená na konci fondu. Trojrozmerné ceny sú uložené v Repozitóriu medailí, plakiet a drobnej plastiky SAV (v počte 7 ks). Inventárny súpis obsahuje 95 inventárnych jednotiek s časovým rozsahom 1930 – 2021, v ôsmich fondových oddeleniach. Súčasťou inventára je aj zoznam skratiek.

Prvé fondové oddelenie **I. Dokumenty z vedeckej činnosti** sa člení na päť fondových pododdelení: *I.A. Vedecké a odborné práce*, *I.B. Posudková a recenzná činnosť*, *I.C. Literárna a umelecká činnosť*, *I.D. Vedecká dokumentácia* a *I.E. Vedecké podujatia*.

Fondové pododdelenie *I.A. Vedecké a odborné práce* obsahuje iba jednu pôvodcovu vedeckú prácu, v nemeckom jazyku, z roku 1963. Anton Uherík bol autorom mnohých vedeckých a odborných prác, avšak pri príprave dokumentov na prevzatie do archívu, tieto medzi ne nezaradil. Pripravil však viac svojich prác odborného charakteru, ktoré môžeme charakterizovať s ohľadom na spôsob publikovania aj ako popularizačné. Väčšina z nich sa venuje otázke nepočujúcich, okrem inventárnych jednotiek č. 2, 6 a 10, v ktorých sa venuje aktuálnym otázkam doby. Inventárnu jednotku tvorí rukopis, separát, výstrižok z novín alebo celý časopis, prípadne ich kópie, okrem inventárnych jednotiek č. 4 a 5. V inventárnej jednotke č. 4 sa nachádzajú podkladové materiály k zákonu o posunkovej reči a jeho novele v rozsahu rokov 1994 až 2017. Inventárna jednotka č. 5 obsahuje rešerše dokumentov zo sveta, abstrakty referátov zo svetových sympózií z oblasti problematiky o nepočujúcich (preložené, chronologicky usporiadané, s rozsahom rokov 2001 – 2003). Inventárna jednotka č. 5 má obmedzený prístup z dôvodu obsahu osobných údajov v dokumentoch na rubovej strane. Dotknuté archívne dokumenty boli uložené oddelene na konci inventárnej jednotky, kópie dokumentov boli ponechané na ich pôvodnom mieste v súbore dokumentov. Fondové pododdelenie je ohraničené rokmi 1963 – 2016.

Fondové pododdelenie *I.B. Posudková a recenzná činnosť* tvoria chronologicky radené posudky pôvodcu ako vedúceho vedeckého pracovníka Ústavu experimentálnej psychológie SAV a experta Svetovej federácie nepočujúcich. Prvá inventárna jednotka č. 11 obsahuje rukopis posudku filmového scenára Karola Hlavku a Dušana Rapoša k filmu Fontána pre Zuzanu z roku 1985. Nasledujúce tri inventárne jednotky tvoria posudky v oblasti problematiky nepočujúcich z rokov 1995 a 1996.

Fondové pododdelenie *I.C. Literárna a umelecká činnosť* dokumentuje pôvodcovu umeleckú stránku osobnosti. V ôsmich inventárnych jednotkách v časovom rozsahu rokov 1968 až 2019 sú

chronologicky zoradené pôvodcove filmové poviedky, scenáre k príležitostným podujatiam a básne venované Leonardovi da Vincimu a Damiánovi Kováčovi.

Vo fondovom pododdelení *I.D. Vedecká dokumentácia* nájdeme kópiu patentnej listiny Vladimíra Valtera a Antona Uheríka z roku 1991 k vynálezu originálnej audiometrickej metódy vyšetrovania sluchu PEDAPS (Podmieňovanie elektrodermálneho a pohybového správania), pomocou ktorej je možné vyšetrovať aj deti vo veku troch rokov. V inventárnej jednotke č. 24 sa nachádzajú novinové výstrižky s poznámkami pôvodcu, prevažne z oblasti školstva, dva výstrižky spomínajú pôvodcov prínos pri nakrúcaní filmov s detskými hercami a na konci inventárnej jednotky sa nachádzajú pôvodcove nedatované poznámky z rôznych oblastí jeho činnosti. Fondové pododdelenie je ohraničené rokmi 1967 – 2016.

Fondové pododdelenie *I.E. Vedecké podujatia* obsahuje v troch inventárnych jednotkách dokumenty z niektorých svetových konferencií a vedeckých podujatí, na ktorých sa A. Uherík zúčastnil alebo plánoval zúčastniť, venovaných prevažne problematike nepočujúcich. Dokumenty sú v anglickom jazyku, okrem inventárneho čísla 27, kde sa nachádza do slovenského jazyka preložená pozvánka. Dokumenty pochádzajú z rokov 1981, 1998 a 2001.

Druhé fondové oddelenie **II. Dokumenty z funkcií** obsahuje dve fondové pododdelenia *II.B. Pedagogické funkcie* a *II.D. Spoločenské funkcie*. Vynechané sú pododdelenia *II.A. Vedecké funkcie* a *II.C. Redakčné funkcie* z dôvodu, že sa v prevzatých dokumentoch nenachádzali dokumenty patriace do týchto fondových pododdelení.

Vo fondovom pododdelení *II.B. Pedagogické funkcie* sa nachádza Bulletin Spojenej školy internátnej v Bratislave z roku 2015, s ktorou pôvodca dlhé roky spolupracoval.

Fondové pododdelenie *II.D. Spoločenské funkcie* obsahuje osvedčenie o zvolení A. Uheríka za poslanca Obvodného národného výboru v Bratislave v roku 1964. Druhá inventárna jednotka obsahuje dokumenty hlavne k otázke privatizácie, ktorou sa zaoberal Klub občianskej iniciatívy pri Nadácii Michala Kováča z rozsahu rokov 2010 – 2012. Posledná, tretia inventárna jednotka obsahuje kópie dokumentov o Svetovej federácii pre nepočujúcich, v anglickom jazyku, rozsah rokov bol odhadnutý na 1995 až 1999.

Na dokumenty pomerne bohaté tretie fondové oddelenie **III. Biografické dokumenty** sa člení na 6 fondových pododdelení *III.A. Osobné doklady*, *III.B. Školské doklady*, *III.C. Pracovné doklady*, *III.D. Životopisy*, *III.F. Vedecké hodnosti* a *III.G. Vyznamenania a ceny*. Vynechané je pododdelenie *III.E. Súpis publikovaných prác*, keďže tento typ dokumentov sa vo fonde nenachádza.

Prvé fondové pododdelenie *III.A. Osobné doklady* obsahuje chronologicky radené dokumenty z rozsahu rokov 1945 až 2007; okrem rodného a sobášneho listu tu nájdeme aj domovský list a osvedčenie o štátnom občianstve. Inventárnu jednotku č. 36 tvorí súbor dokumentov v anglickom jazyku súvisiacich s pobytom A. Uheríka a jeho rodiny v Kanade, kde v rokoch 1969 – 1970 pôsobil ako hosťujúci profesor na University of Waterloo. V inventárnych jednotkách č. 37 a 38 sa nachádzajú preukazy na verejnú dopravu v Bratislave a v Paríži.

Pomerne obsiahle je druhé fondové pododdelenie *III.B. Školské doklady*, ktoré v troch inventárnych jednotkách obsahuje kompletne školské vysvedčenia pôvodcu od začiatku školského vzdelávania v roku 1937 až po získanie diplomu promovaneho psychológa v roku 1955. Jednu inventárnu jednotku tvorí chronologicky radený súbor dokumentov z jedného stupňa vzdelávania.

Tretie fondové pododdelenie *III.C. Pracovné doklady* obsahuje iba tri jednotliviny, chronologicky radené do troch inventárnych jednotiek. Každá inventárna jednotka predstavuje inštitúciu, ktorá

vystavila dokument. Inventárne jednotky obsahujú dokumenty z rokov 1955, 1968 a 1983.

Vo fondovom pododdelení *III.D. Životopisy* sa v dvoch chronologicky radených inventárnych jednotkách nachádzajú dokumenty poskytujúce prehľad o pracovnom a osobnom živote pôvodcu fondu.

Vo fondovom pododdelení *III.F. Vedecké hodnosti* sa v prvých dvoch inventárnych jednotkách nachádzajú diplomy A. Uheríka pri dosiahnutí vedeckých hodností kandidáta filozofických vied a doktora filozofie z rokov 1961 a 1967. V tretej sa nachádza diplom a príloha k návrhu na pripustenie k obhajobe doktorskej dizertačnej práce z roku 1980. Prílohu tvorí zoznam domácich a zahraničných ohlasov prác pôvodcu vo vzťahu k doktorskej dizertačnej práci. Diplom je fyzicky uložený v pôvodnom tubuse vo veľkorozmernej krabici č. 5. Inventárne jednotky sú chronologicky radené.

Posledné fondové pododdelenie *III.G. Vyznamenania a ceny* je pomerne obsiahle a pestré, obsahuje ocenenia z rôznych oblastí pôvodcovho pôsobenia. V trinástich inventárnych jednotkách sú uložené jednotlivé vyznamenania a ocenenia, z rozsahu rokov 1965 až 2018, chronologicky zoradené, pričom získanie odznaku Revolučného odborového hnutia za obetavú prácu sa nepodarilo časovo určiť a preto je táto inventárna jednotka zaradená na konci fondového pododdelenia. Medaile a ocenenia, ktoré nemajú listinnú podobu sú, riadne označené, fyzicky uložené v Repozitórii medailí, plakiet a drobnej plastiky SAV (v počte 7 ks). Prírastkové číslo v repozitórii (so skratkou ZM) je vyznačené na archívnom obale príslušnej inventárnej jednotky, v hranatých zátvorkách. Diplomy z inventárnej jednotky č. 54 a 56 sú, riadne označené, uložené v pôvodných tubusoch vo veľkorozmernej krabici č. 5. V tomto fondovom pododdelení je v inventárnom čísle 61 spolu s ďakovným listom Spojenej internátnej školy v Bratislave pre ilustráciu ponechaný aj pôvodný obal Základnej školy internátnej pre nepočujúcich v Bratislave. V obale boli pôvodne uložené materiály súvisiace so zákonom o posunkovej reči a jeho novele.

Fondové oddelenie **IV. Korešpondencia** je členené na tri fondové pododdelenia: *IV.A. Korešpondencia*, *IV.B. Gratulácie* a *IV.C. Zoznamy adries*. V prvom fondovom pododdelení *IV.A. Korešpondencia* je zachované abecedné usporiadanie korešpondencie podľa osôb, s ktorými bol pôvodca v kontakte. Gratulácie z fondového pododdelenia *IV.B. Gratulácie* sú venované pôvodcovmu životnému jubileu v roku 1980. Ostatné blahoželania sú nedatované, ale na základe obsahovej analýzy boli zaradené takisto do roku 1980.

Časť dokumentov fondového pododdelenia *IV.A. Korešpondencia* je vecne prepojená – ide o korešpondenciu s autormi z umeleckého prostredia, ktorých pôvodca oslovil za účelom vypracovania svojej diplomovej práce pravdepodobne v roku 1954. Nachádzajú sa tu listy napr. Janka Alexyho, Márie Medveckej, Martina Benku a iných. Odosielateľa jedného listu sa nepodarilo identifikovať a preto je zaradený na koniec fondového pododdelenia *IV.A. Korešpondencia*. Listy umelcov sú zaradené do tohoto fondového pododdelenia z dôvodu nezachovania podkladov a ani samotnej autorovej diplomovej práce medzi odovzdanými dokumentami. Koncept listu, ktorý pôvodca umelcom adresoval, spolu so zoznamom oslovených je uložený vo fondovom pododdelení *IV.C. Zoznamy adries*.

Inventárnu jednotku tvorí jednotlivina listu okrem inventárnej jednotky č. 71, ktorá obsahuje korešpondenciu s Václavom Klausom v časovom rozsahu rokov 2009 až 2020. V inventárnej jednotke č. 71 boli pre ilustráciu ponechané aj prázdne obálky z Kancelárie prezidenta Českej republiky.

Fondové oddelenie **V. Obrazová dokumentácia** je tvorená dvomi kusmi nedatovaných a bližšie neurčených fotografií.

Vo fondovom oddelení **VI. O pôvodcovi fondu** sa nachádzajú chronologicky radené prevažne novinové články, venované pôvodcovi. V inventárnej jednotke č. 85 sa nachádza scenár televíznej relácie Senior klub, venovanej osobnosti Antona Uheríka z roku 2012.

VII. Práce iných autorov – v tomto fondovom oddelení sa nachádzajú v štyroch inventárnych jednotkách tematicky radené dokumenty z rozsahu rokov 1931 až 2015. Prvým z nich je zaujímavá, strojom písaná seminárna práca vtedajšieho študenta filozofie Univerzity Komenského v Bratislave Antona Weis Nägla z roku 1931. A. Weis Nägl, neskôr A. Jurovský, sa stal prvým profesorom psychológie na Slovensku. V druhej inventárnej jednotke sa nachádzajú dve kresby. Jedna z nich, z roku 1948, je síce signovaná, ale autora sa nepodarilo identifikovať. Nasledujúca inventárna jednotka obsahuje publikáciu o Bratislave s venovaním autora V. Tomčíka, vrátane CD nosiča. V štvrtej, poslednej inventárnej jednotke sa nachádzajú dva listy M. Kováča A. Kiskovi z roku 2015. V jednom z nich navrhuje udeliť Antonovi Uheríkovi štátne vyznamenanie.

Posledné fondové oddelenie **VIII. Dokumenty rodiny** obsahuje hlavne osobné, školské a pracovné doklady manželky pôvodcu – Imry Uheríkovej, rodenej Horváthovej. Podľa toho je oddelenie aj členené na *VIII.A. Uheríková, Irma (manželka) – osobné doklady*, *VIII.B. Uheríková, Irma (manželka) – školské doklady* a *VIII.A. Uheríková, Irma (manželka) – pracovné doklady*.

V každom fondovom pododdelení sa nachádza jedno inventárne číslo s chronologicky radeným súborom dokumentov. Medzi osobnými dokladmi I. Uheríkovej sa nachádzajú napríklad rodný, sobášny a úmrtný list, pas Uhorského kráľovstva z roku 1943 alebo dokumenty súvisiace s jej pobytom v Kanade. Školské doklady I. Horváthovej sú prevažne v maďarskom jazyku, nachádzajú sa medzi nimi vysvedčenia, lekárske a iné potvrdenia, výkaz o štúdiu, ale aj diplom promovaneho pedagóga matematiky a deskriptívnej geometrie z roku 1955. Pracovné doklady poskytujú prehľad jej pracovného zaradenia v priebehu rokov 1958 až 1983. Dokumenty v tomto fondovom oddelení sú v slovenskom, niektoré v maďarskom, ojedinele aj v anglickom jazyku. Fondové oddelenie je časovo ohraničené rokmi 1934 až 2007.

Archívny fond svojim rozsahom približuje všestrannú osobnosť výnimočného vedca, psychofyziológa, umelca a spisovateľa Antona Uheríka. Dokumentuje zanietenosť, s akou sa venoval sluchovo postihnutým a boju za ich právo na primerané vzdelávanie v posunkovej reči. Archívne dokumenty približujú človeka, ktorý sa zaujímal o aktuálne spoločenské otázky a ktorý z titulu svojich odborných znalostí poukazoval na nesprávne interpretácie pri používaní detektora lži. V neposlednom rade fond približuje Antona Uheríka ako umelca, spisovateľa a básnika, ktorý vo svojich dielach prepájal vedu s umením.

Jazyk a písmo dokumentov:

Jazykom väčšiny dokumentov archívneho fondu je slovenský jazyk. V dokumentoch sa vyskytuje aj jazyk anglický, v menšom rozsahu nemecký, český, francúzsky, maďarský a latinský.

Podmienky prístupu:

Prístupný v obmedzenom režime v súlade so zákonom o archívoch a registratúrach a zákonom o ochrane osobných údajov.

Podmienky vyhotovovania reprodukcí a možnosti ich zverejňovania:

V zmysle ustanovení Bádateľského poriadku Archívu SAV, so súhlasom riaditeľa archívu.

Fyzický stav a technické požiadavky:

Fyzický stav je dobrý, fond je úplný.

Súvisiace jednotky opisu:
Publikácie pôvodcu a jeho pracoviska je možné vyhľadať v knižničnom fonde Archívu SAV. Katalóg knižnice Archívu SAV je prístupný na portáli Ústrednej knižnice SAV, v záložke Katalóg kníh ústavov: https://www.library.sk/ar1-sav/sk/index/. Informácie súvisiace s pôvodcom, hlavne v súvislosti s pracoviskom, na ktorom pôsobil, je možné nájsť aj v archívnych fondoch Archívu Slovenskej akadémie vied: - Ústav experimentálnej psychológie Slovenskej akadémie vied 1952 – 1969 - Riadiace orgány Slovenskej akadémie vied I. (1951) 1953 – 1989 (1992) - Riadiace orgány Slovenskej akadémie vied II. (1950) 1990 – 2002 (2006) - Sekcie vied Slovenskej akadémie vied 1953 – 1962 Vedecké kolégiá Slovenskej akadémie vied 1. – 7. organizačné obdobie 1959-1993
Informácia o publikovaní:
PSOTKOVÁ, Viktória. 2023. <i>Spracovanie a rozbor osobného fondu – Anton Uherík. Bakalárska práca</i>. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, 56 s.
Poznámka:
Inventár k archívnu fondu je autorským dielom. Údaje čerpané z ktorejkoľvek časti inventára musia byť riadne citované v súlade s platnými pravidlami. Formát citovania inventára: [Názov archívu], fond [Názov fondu], signatúra [sign. xyz], inventárne číslo [i. č. xyz], názov dokumentu (v kurzíve) a príp. číslo strany, č. (arch.) kr. [číslo úložnej jednotky].
Pravidlá alebo zásady:
Inventár bol vypracovaný na základe Všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD(G) a Metodickéj príručky pre vypracovanie inventárov k archívnym fondom Archívu Slovenskej akadémie vied (2023).

Súpis inventárnych jednotiek

i. č. *signatúra*
 názov inventárnej jednotky
 popis inventárnej jednotky

časový rozsah krabica

I. Dokumenty z vedeckej činnosti

I.A. Vedecké a odborné práce

1	<i>I.A.</i>
Vedecké a odborné práce
Uherík, A.: <i>Methodische Grundfragen der Erforschung der Psychogalvanischen Reaktion.</i> (Probleme und Ergebnisse der Psychologie VII, 1963). [separát, nemecký jazyk]	1963	1
2	<i>I.A.</i>
Vedecké a odborné práce
Uherík, A.: <i>Ukradnutá revolúcia.</i> /Smena, 26.11.1990/. [kópia novinového článku]	/1990/	1
3	<i>I.A.</i>
Vedecké a odborné práce
Uherík, A.: <i>Nepočujúci a interpretácia.</i> (prednesené na 5. sympóziu o posunkovej reči v Salamanke, Španielsko, máj, 1992). [rukopis]	1992	1
4	<i>I.A.</i>
Vedecké a odborné práce
Podkladové materiály súvisiace so zákonom o posunkovej reči a jeho novele.	1994 – 1995, 2008, 2014 – 2015, 2017	1
5	<i>I.A.</i>
Vedecké a odborné práce
Rešerše a preklady dokumentov o nepočujúcich vo svete (časopis World Federation of the Deaf); abstrakty referátov zo svetových konferencií WFD. [kópia rukopisu]	2001 – 2003	1
6	<i>I.A.</i>
Vedecké a odborné práce
Uherík, A.: <i>Detektor lži neexistuje.</i> (časopis Domino efekt, č. 39/2007). [celé číslo časopisu]	2007	1
7	<i>I.A.</i>
Vedecké a odborné práce
Uherík, A.: <i>Nepočujúci nie sú Rómovia. Poznámky k návrhu nového školského zákona – poznámky k návrhu nového školského zákona.</i> [rukopis]	2008	1

i. č.	<i>signatúra</i> názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica
8	<i>I.A.</i> Vedecké a odborné práce Uherík, A.: <i>Nepočujúci potrebujú špeciálne školy a v nich posunkovú reč.</i> (Nepko 2/2008) [rukopis, časopis]	2008	1
9	<i>I.A.</i> Vedecké a odborné práce Uherík, A.: <i>Zoberie reforma jazyk nepočujúcim?</i> (Pravda, 7.3.2008) [výstrižok z novín]	2008	1
10	<i>I.A.</i> Vedecké a odborné práce Uherík, A.: <i>Dá sa Únia zreformovať?</i> (Sme, 14.9.2016) [kópia novinového článku]	2016	1

I.B. Posudková a recenzná činnosť

11	<i>I.B.</i> Posudková a recenzná činnosť Posudok filmového scenára autorov Karol Hlavka, Dušan Rapoš: <i>Fontána pre Zuzanu.</i> [rukopis]	1985	1
12	<i>I.B.</i> Posudková a recenzná činnosť Posudok projektu na vytvorenie videoštúdia pre nepočujúcich. [rukopis]	1995	1
13	<i>I.B.</i> Posudková a recenzná činnosť Posudok na projekt vytvorenia Národného vzdelávacieho inštitútu pre tlmočníkov posunkovej reči nepočujúcich. [kópia rukopisu]	1995	1
14	<i>I.B.</i> Posudková a recenzná činnosť Posudok publikačných zámerov Slovenského zväzu sluchovo postihnutých na rok 1996. [rukopis]	1996	1

i. č. *signatúra*
názov inventárnej jednotky
 popis inventárnej jednotky

časový rozsah krabica

I.C. Literárna a umelecká činnosť

15	I.C. Literárna a umelecká činnosť Uherík, A.: <i>Homo</i> – filmová poviedka podľa námetu A. Uheríka: <i>Tarzan</i> . [rukopis]	1968	2
16	I.C. Literárna a umelecká činnosť <i>Fragmenty pamäti nostalgiou zahalené.</i> [prezentácia]	/2009/	2
17	I.C. Literárna a umelecká činnosť Uherík, A.: <i>Človek</i> – scenár akcie v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave. [rukopis]	/2011/	2
18	I.C. Literárna a umelecká činnosť Uherík, A.: <i>Slávnostný koncert pri príležitosti 560. výročia narodenia renesančného génia Leonarda da Vinciho.</i> – scenár (Františkánsky Kostol Zvestovania Pána, Bratislava, 10.10.2012). [rukopis]	2012	2
19	I.C. Literárna a umelecká činnosť Uherík, A.: <i>Leonardovi da Vincimu.</i> – báseň k 560. výročiu narodenia. [rukopis]	2012	2
20	I.C. Literárna a umelecká činnosť Uherík, A.: <i>Scenár.</i> – scenár k podujatiu venovanému A. Uheríkovi pri príležitosti významného životného jubilea. (Pálffyho palác, Bratislava, 24.9.2015). [rukopis]	2015	2
21	I.C. Literárna a umelecká činnosť Uherík, A.: <i>Milý Damián.</i> – báseň k 90. narodeninám Damiána Kováča. [rukopis]	2019	2
22	I.C. Literárna a umelecká činnosť Uherík, A.: <i>Homo 2. Jeho návrat do raja šimpanzov.</i> – filmová poviedka. [rukopis]	s. d.	2

i. č. *signatúra*
názov inventárnej jednotky
 popis inventárnej jednotky

časový rozsah krabica

I.D. Vedecká dokumentácia

23	<i>I.D.</i>	1991	2
	Vedecká dokumentácia		
	Patentná listina – Valter. V. – Uherík. A. Nastaviteľný detektor sluchových defektov. [kópia]		
24	<i>I.D.</i>	1967, 2005, 2015, 2016, s. d.	2
	Vedecká dokumentácia		
	Výstrižky z novín a poznámky. (Pravda, 4.4.1967, Pravda, 13.4.1967, SME, 7.10.2005, SME, 30.4.2015, SME, 3.9.2016, SME, 28.11.2016).		

I.E. Vedecké podujatia

25	<i>I.E.</i>	1981	2
	Vedecké podujatia		
	Služobná cesta do Londýna (Londýn, Spojené kráľovstvo, 16. – 22.12.1981) – korešpondencia. [anglický jazyk]		
26	<i>I.E.</i>	1998	2
	Vedecké podujatia		
	konferencia <i>First World Conference on Mental Health and Deafness</i> (1. Svetová konferencia duševného zdravia a hluchoty) (Washington, Spojené štáty, 22. – 24.10.1998) – pozvánka. [anglický jazyk]		
27	<i>I.E.</i>	2001	2
	Vedecké podujatia		
	konferencia <i>Deaf Way II.</i> (Spôsob života nepočujúcich), (Washington, Spojené štáty, 8. – 13.7.2002) – pozvánka.		

II. Dokumenty z funkcií

II.B. Pedagogické funkcie

28	<i>II.B.</i>	2015	2
	Pedagogické funkcie		
	Spojená škola internátna, Hrdličkova 17, Bratislava – Bulletin. (Bulletin, 11/2015).		

i. č.	<i>signatúra</i>	časový rozsah	krabica
	názov inventárnej jednotky		
	popis inventárnej jednotky		

II.D. Spoločenské funkcie

29	<i>II.D.</i>	1964	2
	Spoločenské funkcie		
	Osvedčenie o zvolení za poslanca Obvodného národného výboru v Bratislave-Rači.		
30	<i>II.D.</i>	2010 – 2012	2
	Spoločenské funkcie		
	Pripomienky k dokumentu <i>Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti</i> ; podklady Klubu občianskej iniciatívy pri Nadácii Michala Kováča k otázke privatizácie – <i>Legislatívne riešenie protiprávnej privatizácie v rokoch 1995 – 1998, Dokončenie privatizácie, Privatizácia</i> , zápis z rokovania Kruhu 5.9.2011, článok Michala Kováča <i>Výzva k občanom, vláde a parlamentu</i> (SME, 26.4.2012), reakcia Michala Kováča na článok v denníku SME <i>Batman fakt neexistuje</i> . [rukopis, celé číslo novín]		
31	<i>II.D.</i>	/1995/, 1999, /1999/	2
	Spoločenské funkcie		
	Svetová federácia nepočujúcich. (štatút, informačná brožúra, akčný plán na roky 1999 – 2003). [kópie, anglický jazyk]		

III. Biografické dokumenty

III.A. Osobné doklady

32	<i>III.A.</i>	1945	2
	Osobné doklady		
	Domovský list.		
33	<i>III.A.</i>	1949 – 1950	2
	Osobné doklady		
	Odpis rodného listu.		
34	<i>III.A.</i>	1949 – 1950	2
	Osobné doklady		
	Osvedčenie o československom štátnom občianstve.		
35	<i>III.A.</i>	1954 – 1955	2
	Osobné doklady		
	Sobášny list.		

i. č.	<i>signatúra</i>	časový rozsah	krabica
	názov inventárnej jednotky		
	popis inventárnej jednotky		

36	<i>III.A.</i> Osobné doklady Dokumenty súvisiace s pobytom v Kanade. (očkovací preukaz, sprievodný list k pasom, imigračná karta, kartička sociálneho poistenia). [anglický jazyk]	1970	2
37	<i>III.A.</i> Osobné doklady Preukaz na verejnú dopravu v Bratislave.	1982	2
38	<i>III.A.</i> Osobné doklady Preukaz na verejnú dopravu v Paríži. [francúzsky jazyk]	/1983/	2
39	<i>III.A.</i> Osobné doklady Výpis z cirkevnej sobášnej matriky. [slovenský jazyk, latinský jazyk]	2007	2

III.B. Školské doklady

40	<i>III.B.</i> Školské doklady Štátna meštianska chlapčenská škola v Bojnej. (vysvedčenia)	1937 – 1945	2
41	<i>III.B.</i> Školské doklady Lekárske potvrdenie, Štátna priemyselná škola v Bratislave – vyššia škola elektrotechnická. (vysvedčenia)	1945 – 1950	2
42	<i>III.B.</i> Školské doklady Slovenská univerzita v Bratislave / Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta. (výkaz o štúdiu, diplom promovanej psychológ, výkaz o prospechu)	1950 – 1955	2

III.C. Pracovné doklady

43	<i>III.C.</i> Pracovné doklady Ministerstvo školstva – umiestnenka do zamestnania.	1955	2
----	---	------	---

i. č.	<i>signatúra</i>	časový rozsah	krabica
	názov inventárnej jednotky		
	popis inventárnej jednotky		

44	<i>III.C.</i>
Pracovné doklady
Československý film Bratislava – honorár za spoluprácu pri filme <i>Láska neláskavá</i> .	1968	2
45	<i>III.C.</i>
Pracovné doklady
Slovenská akadémia vied – vyhlásenie pracovníka SAV o pohovore vykonanom pred jeho odchodom do zahraničia.	1983	2

III.D. Životopisy

46	<i>III.D.</i>
Životopisy
Túnyiová, M.: <i>Medailón</i> – životopisný medailón Antona Uheríka.	2015	2
47	<i>III.D.</i>
Životopisy
Encyklopedické heslo Anton Uherík – Wikipedia.	2021	2

III.F. Vedecké hodnosti

48	<i>III.F.</i>
Vedecké hodnosti
Udelenie vedeckej hodnosti kandidáta vied. [diplom]	1961	3
49	<i>III.F.</i>
Vedecké hodnosti
Udelenie vedeckej hodnosti doktora filozofie. [diplom]	1967	3
50	<i>III.F.</i>
Vedecké hodnosti
Udelenie vedeckej hodnosti doktora vied. [príloha k návrhu na pripustenie k obhajobe – domáci a zahraničný ohlas, diplom]	1980	3, 5

i. č. *signatúra*
názov inventárnej jednotky
 popis inventárnej jednotky

časový rozsah krabica

III.G. Vyznamenania a ceny

51	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Udelenie odmeny predsedníctva SAV k 7. novembru 1965 za vedeckovýskumnú prácu <i>Bioelektrická aktivita kože, jej využitie v experimentálnej psychológii.</i>	1965	3
52	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Pamätná medaila SAV. [ZM 588]	1978	3
53	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Strieborná čestná plaketa SAV Ľudovíta Štúra za zásluhy v spoločenských vedách. [ZM 589]	1980	3
54	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Čestné uznanie Štátnej komisie pre vedecko-technický a investičný rozvoj za vývoj, konštrukciu a uvedenie do praxe novej metódy diagnostikovania sluchových defektov a psychofyziologických regulačných vlastností A. Uheríkovi a V. Valterovi. [diplom]	1985	5
55	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Pamätná plaketa Základnej školy internátnej pre nepočujúcich v Bratislave vydaná pri príležitosti 150. výročia založenia školy pre nepočujúce deti v Bratislave. [ZM 590]	1986	3
56	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Čestné uznanie Vojenskej politickej akadémie Klementa Gottwalda pri príležitosti 31. výročia svojho založenia za dlhodobú spoluprácu. [diplom]	1988	5
57	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Ocenenie <i>Krištáľové srdce</i> Spoločnosti Ferdinanda Martinenga za zásluhy v oblasti vedy a humanity. [ZM 591]	2010	3
58	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Ocenenie Nádacie Linaje za celoživotný prínos a nekonečnú inšpiráciu	2012	3

i. č.	<i>signatúra</i> názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica
	d'alších generácií. [diplom, ocenenie ZM 592]		
59	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Prémia Literárneho fondu, Sekcie pre pôvodnú literatúru za dielo <i>Homo</i> . [pozdávka, program, diplom]	2012	3
60	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Diplom Farnosti Bojná a obce Bojná za účasť na jubilejnom 10. ročníku festivalu chrámových zborov <i>Bojnianske zvony</i> . [diplom]	2013	3
61	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Ďakovný list Spojenej internátnej školy Hrdličková 17 Bratislava za celoživotnú prácu a starostlivosť o nepočujúce deti pri príležitosti 180. výročia založenia prvej slovenskej školy pre nepočujúcich. [diplom]	2016	3
62	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Cena primátora Bratislavy <i>Senior roka 2018</i> . [ZM 593]	2018	3
63	<i>III.G.</i> Vyznamenania a ceny Odznak Revolučného odborového hnutia za obetavú prácu. [ZM 594]	s. d.	3

IV. Korešpondencia

IV.A. Korešpondencia

64	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Alexy, Janko – Bratislava. [1 ks]	1954	3
65	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Benka, Martin – Martin. [1 ks]	1954	3
66	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Hlbina, Pavol G. (vlastným menom Pavol Gašparovič) – Bobot. [1 ks]	1954	3

i. č.	<i>signatúra</i> názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica
67	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Kaliňák, Róbert, minister vnútra Slovenskej republiky – Bratislava. [1 ks]	2008	3
68	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Kancelária prezidenta Slovenskej republiky, Burgr, Martin, poradca prezidentky Slovenskej republiky – Bratislava. [1 ks]	2019	3
69	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Kancelária prezidenta Slovenskej republiky, Klementová, Ivona, riaditeľka Sekretariátu prezidenta republiky – Bratislava. [1 ks]	2015	3
70	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Kancelária prezidenta Slovenskej republiky, Krpelan, Roman, poradca prezidenta Slovenskej republiky – Bratislava. [1 ks]	2016	3
71	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Klaus, Václav, prezident Českej republiky – Praha (Česká republika). [11 ks, český jazyk]	2009 – 2013, 2017, 2019 – 2020	3
72	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Králik, Štefan – Bratislava. [1 ks]	1954	3
73	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Lazarová, Katarína – s. l. [1 ks]	/1954/	3
74	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Medvecká, Mária, Belan, Ctibor – Medvedzie. [1 ks]	/1954/	3
75	<i>IV.A.</i> Korešpondencia /Suchoň, Eugen/ – s. l. [1 ks]	/1954/	3
76	<i>IV.A.</i> Korešpondencia Štefunko, Fraňo – Martin. [1 ks]	/1954/	3

i. č.	<i>signatúra</i>	časový rozsah	krabica
	názov inventárnej jednotky		
	popis inventárnej jednotky		

77	<i>IV.A.</i>	/1954/	3
	Korešpondencia		
	NN – s. l. [1 ks]		

IV.B. Gratulácie

78	<i>IV.B.</i>	1980	3
	Gratulácie		
	Gratulácia k 50. narodeninám od náčelníka – rektora Vojenskej politickej akadémie Klementa Gottwalda Jiřího Reindla – Bratislava. [1 ks]		

79	<i>IV.B.</i>	/1980/	3
	Gratulácie		
	Gratulácia k jubileu od riaditeľa Ústavu experimentálnej psychológie SAV Damiána Kováča – Bratislava. [1 ks]		

80	<i>IV.B.</i>	/1980/	3
	Gratulácie		
	Gratulácia k jubileu od riaditeľa Základnej deväťročnej školy pre nepočujúcich v Bratislave Alojza Miklu – Bratislava. [1 ks]		

IV.C. Zoznamy adries

81	<i>IV.C.</i>	/1954/	3
	Zoznamy adries		
	List umelcom s otázkami súvisiacimi s jeho diplomovou prácou. [koncept, zoznam adresátov]		

V. Obrazová dokumentácia

82	<i>V.</i>	s. d.	3
	Obrazová dokumentácia		
	Fotografie s kolegami a priateľmi. [2 ks]		

i. č. *signatúra*
 názov inventárnej jednotky
 popis inventárnej jednotky

časový rozsah krabica

VI. O pôvodcovi fondu

83	<i>VI.</i>
O pôvodcovi fondu
<i>Marxist theory of personality</i> (Gazette, január 1970, roč. 10, č. 15).
[anglický jazyk]	1970	3
84	<i>VI.</i>
O pôvodcovi fondu
Andrejčáková, Eva: <i>Pravda o detektore lži</i> . (rozhovor s A. Uheríkom. Sme, 29.5.2008).	2008	3
85	<i>VI.</i>
O pôvodcovi fondu
Články o A. Uheríkovi – článok Júliusa Krajčíka bez názvu /Bojnianske zrkadlo, december, 2009, roč. 2, č. 8/; Matejovič, Ivan: <i>Čaro nepoznaného</i> . /Bojnianske zrkadlo, december, 2010, roč. 3, č. 10/e-2/. [2ks]	/2009 – 2010/	3
86	<i>VI.</i>
O pôvodcovi fondu
Ondrejková, Bibiana: <i>Na návšteve u pána Uheríka – Neúnavný vedec, umelec, človek</i> (RTVS, Senior klub 17/2012, 14.11.2012). [scenár televíznej relácie]	2012	3
87	<i>VI.</i>
O pôvodcovi fondu
Mikloško, Jozef: <i>Anton Uherík mal 85 a bojuje ďalej</i> . (Generácie, magazín pre aktívnych seniorov 3/2015, roč. 4).	2015	3
88	<i>VI.</i>
O pôvodcovi fondu
Medek, Peter: <i>Náš rodák vydal ďalšiu knihu</i> . (Bojnianske zrkadlo, október 2016, roč. 9, č. 31).	2016	3

VII. Práce iných autorov

89	<i>VII.</i>
Práce iných autorov
Weis Nägl, Anton /neskôr Jurovský/: <i>Osobnosť človeka vo svetle súčasnej nemeckej charakterologie</i> . [seminárna práca, 181 s.] | 1931 | 4 |
|----|--|------|---|

i. č.	<i>signatúra</i>	časový rozsah	krabica
	názov inventárnej jednotky		
	popis inventárnej jednotky		

90	<i>VII.</i>
Práce iných autorov
NN – kresby. [2 ks]	1948, s. d.	4
91	<i>VII.</i>
Práce iných autorov
Tomčík, Vladimír: <i>Bratislava a okolie</i> . [kniha vrátane CD, 160 s.]	2009	4
92	<i>VII.</i>
Práce iných autorov
Listy Michala Kováča prezidentovi Andrejovi Kiskovi. [2 ks]	2015	4

VIII. Dokumenty rodiny

VIII.A. Uheríková, Irma (manželka) – osobné doklady

93	<i>VIII. A.</i>
Dokumenty rodiny
Uheríková, Irma (manželka) – osobné doklady. | 1943, 1949, 1950, 1952, 1956, 1969, 1970, 2007 | 4 |
|----|--|--|---|

VIII.B. Uheríková, Irma (manželka) – školské doklady

94	<i>VIII. B.</i>
Dokumenty rodiny
Uheríková, Irma (manželka) – školské doklady. [slovenský jazyk, maďarský jazyk] | 1934, 1937, 1939 – 1944, 1946, 1950 – 1951, 1955 | 4 |
|----|---|--|---|

VIII.A. Uheríková, Irma (manželka) – pracovné doklady

95	<i>VIII. C.</i>
Dokumenty rodiny
Uheríková, Irma (manželka) – pracovné doklady. | 1958 – 1962, 1966 – 1969, 1977, 1980 – 1983 | 4 |
|----|--|---|---|

Zoznam použitej literatúry a prameňov

- Anton Uherík [online]. Stupava: TOPSET Solutions s. r. o., © 2019 – 2023 [cit. 8.12.2023].
Dostupné z: <https://www.cintoriny.sk/src/index.php?simpleSearch=&type=home&city=Bratislava&surname=Uher%C3%ADk&cintorinId=60&hrobId=60008480&zosnulyId=554116429>.
- BAŽÁNY, Miroslav, UHERÍK, Anton. 1956. Vplyv intenzity a nepodmieneneného podnetu na priebeh jednoduchaj a podmienenej reakcie. I. Kožno-galvanický reflex. In *Psychologické štúdie I*, 1956, s. 7-24.
- BALLOVÁ MIKUŠKOVÁ, Eva - ČAVOJOVÁ, Vladimíra. 2015. *Osobnosti Ústavu experimentálnej psychológie SAV 1955-2015*. Bratislava : Ústav experimentálnej psychológie SAV, 113 s. ISBN 978-80-88910-51-0. Dostupné tiež online z: <https://psychologia.sav.sk/upload/osobnosti.pdf>
- Bojná [online]. © 2013 – 2023, Slovensko.sk [cit. 8.11.2023]. Dostupné z: <https://www.slovensko.sk/sk/lokality/ f51d31b9-3d16-4c1c-9e8c-f046dcd0d3d0>
- Galvanic skin response (GSR) [online]. © American Psychological Association. [cit. 8.11.2023]. Updated on 04/19/2018. Dostupné z: <https://dictionary.apa.org/galvanic-skin-response>
- GUROVÁ, Elena. *Gejza Slaninka – popredný slovenský surdopéd*. [online]. © MSS Levoča 2016-2017 [cit. 7.12.2023]. Dostupné z: <https://msslevoča.sk/gejza-slaninka-popredny-slovensky-surdoped/>.
- História katedry. [online]. © UK, 2023, [cit. 8.11.2023]. Dostupné z: <https://fphil.uniba.sk/katedry-a-odborne-pracoviska/katedra-psychologie/historia-katedry/>
- Honorary and award recipients. [online]. [cit. 7.12.2023]. Dostupné z: <https://uwaterloo.ca/convocation/honorary-and-award-recipients>
- HUDEK, Adam – KOVÁČ, Dušan (eds.). 2023. *Dejiny Slovenskej akadémie vied*. Druhé, doplnené a upravené vydanie. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo SAV, 1440 s. ISBN 978-80-224-2011-2.
- Ludáckemu režimu nevyhovoval názov univerzity. [online]. © UK, 2023, [cit. 8.11.2023]. Dostupné z: https://uniba.sk/detail-aktuality/browse/8/back_to_page/100-rokov-uk-perom-profesora-dusana-meska/article/ludackemu-rezimu-nevyhovoval-nazov-univerzity/
- MAJEROVÁ, Kristína. 2023. *Metodická príručka pre vypracovanie inventárov k archívnym fondom Archívu Slovenskej akadémie vied*. Bratislava : Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív Slovenskej akadémie vied, 60 s. ISBN 978-80-8260-006-6.
- PSOTKOVÁ, Viktória. 2023. *Spracovanie a rozbor osobného fondu – Anton Uherík*. Bakalárska práca. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, 56 s.
- Psychophysiology. [online]. © American Psychological Association. [cit. 8.11.2023]. Updated on 04/19/2018. Dostupné z: <https://dictionary.apa.org/psychophysiology>.
- RUSKO, Pavel - DAN, Jiří. 2019. Psychofyzologické koreláty osobnostných dimenzií: Výsledky empirického výskumu. In Georgi, Hana - Slezáčková, Anna - Heller, Daniel. 36. *Psychologické dny 2018: Hodnoty a psychologie*. [online]. Praha: Českomoravská psychologická spoločnosť, s. 90-101 [cit. 8.12.2023]. ISBN 978-80-270-5597-5. Dostupné z: https://cmpsy.cz/files/pd/Psychologicke_dny_2018.pdf.

- UHERÍK, Anton. 2014. *Detektor lži neexistuje*. Bratislava : Vydavateľstvo Verbis, 286 s. ISBN 987-80-970579-5-4.
- UHERÍK, Anton. 1990. *Hluchota, reč, poznanie*. Martin: Osveta, 186 s. ISBN 80-217-0153-6
- UHERÍK, Anton. 2013. *Nepočujúce dieťa. Nepoznané a nepovšimnuté*. Bratislava : Verbis, 214 s. ISBN 978-80-970579-2-3 (brož.)
- UHERÍK, Anton. 1978. *Psychofyzologické vlastnosti človeka*. Bratislava : Psychodiagnostické a didaktické testy, 445 s.
- UHERÍK, Anton. 1965. *Bioelektrická aktivita kože: jej využitie v experimentálnej psychológii*. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 197 s. (viaz.).
- Zákon č. 133/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov o Slovenskej akadémii vied. [online]. © S-EPI s.r.o. 2010-2023, [cit. 8.11.2023]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-133>.
- Zákon č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 22.5.2008. [online]. © S-EPI s.r.o. 2010-2023, [cit. 8.11.2023]. Dostupné online z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-245>.
- Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1995 Z. z. o posunkovej reči nepočujúcich osôb z 26.6.1995, novelizovaný bol Zákonom č. 151/2017 Z. z. zo 16.5.2017. [online]. © S-EPI s.r.o. 2010-2023, [cit. 8.11.2023]. Dostupné online z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-149>.

A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV I, (1951) 1953 – 1989 (1992)

A SAV, a. f. Riadiace orgány SAV II. (1950) 1990 – 2002 (2006)

A SAV, a. f. Sekcie vied, 1953 – 1962

A SAV, a. f. Uherík, Anton – osobný fond 1930 – 2021

Názov: Uherík, Anton – osobný fond 1930 – 2021: Inventár k archívnemu fondu

Autori: Psotková, Viktória

Špániková, Jana

1. vydanie v elektronickej forme online

Bratislava, Centrum spoločných činností Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Archív slovenskej akadémie vied, 2023

Počet strán: 40

Počet autorských hárkov: 2,37 AH

Jazyková redakcia: Neprešlo jazykovou korektúrou.

Technický redaktor: Gubáš, Martin

ISBN 978-80-8260-007-3

Nepredajné. Publikované na webovom sídle Archívu SAV.